

TEMA BROJA

SPORTSKA NATJECANJA SVEUČILIŠTA JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU U AKADEMSKOJ GODINI 2024./2025.

str. 6-7

ODRŽAN 3. FESTIVAL ODRŽIVOSTI NA TEMU „BAŠTINA”

str. 3-4

Studentice EFOS-a osvojile 1. mjesto na međunarodnom natjecanju Digitalnog inovacijskog inkubatora

str. 11

str. 11

Studenti FTRR-a kreirali hranu budućnosti

9. sjednica Senata Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku u akademskoj 2024./2025. održana 25. lipnja 2025.

Potvrda izbora novog člana Senata, predstavnika nastavnika na znanstveno-nastavnom radnom mjestu Fakulteta turizma i ruralnog razvoja u Požegi

Za novog člana Senata, predstavnika nastavnika na znanstveno-nastavnom radnom mjestu Fakulteta turizma i ruralnog razvoja u Požegi u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Senat potvrđuje izv. prof. dr. sc. Antu Lončarića, izvanrednog profesora i vršitelja dužnosti dekana Fakulteta turizma i ruralnog razvoja u Požegi.

Potvrda izbora pročelnika Odjela za biologiju u mandatu 2025. - 2028.

Senat Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku donio je Odluku o izboru izv. prof. dr. sc. Tanje Žune Pfeiffer, izvanredne profesorice, za pročelnicu Odjela za biologiju u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku u mandatu 2025. - 2028. Mandat od tri godine izabranog pročelnici započinje 1. listopada 2025. godine i traje do 30. rujna 2028. godine.

Potvrda izbora pročelnika Odjela za fiziku u mandatu 2025. - 2028.

Senat Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku donio je Odluku o izboru doc. dr. sc. Marine Poje Sovilj,

docentice, za pročelnicu Odjela za fiziku u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku u mandatu 2025. - 2028. Mandat od tri godine izabranog pročelnici započinje 1. listopada 2025. godine i traje do 30. rujna 2028. godine.

Imenovanje vršitelja dužnosti dekana Filozofskog fakulteta

Senat Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku donio je Odluku o imenovanju vršitelja dužnosti dekana Filozofskog fakulteta u Osijeku. Prof. dr. sc. Krešimir Šimić, redoviti profesor Filozofskog fakulteta u Osijeku, imenuje se za vršitelja dužnosti (v. d.) dekana Filozofskog fakulteta do izbora novog dekana Filozofskog fakulteta u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, a najdulje na vrijeme od šest mjeseci.

Potvrda statusa gostujućeg nastavnika dr. art. Saše Latinovića na Akademiji za umjetnost i kulturu

Na temelju dostavljene dokumentacije o provedenom postupku provjere ispunjavanja uvjeta statusa međunarodno priznatog profesora, Odluke Akademije za umjetnost i kulturu i pozitivnog Izvješća Stručnog povjerenstva za provjeru uvjeta za priznavanje statusa uglednog inozemnog profesora u statusu gostujućeg nastavnika na Akademiji za umjetnost i kulturu, Senat je donio Odluku o potvrdi sta-

tusa gostujućeg nastavnika, dr. art. Saše Latinovića. Dr. art. Saša Latinović, državljanin Republike Srbije, uglednom inozemnom profesor u statusu gostujućeg nastavnika, povjerala se izvođenje nastave na kolegiju Majstorska radionica lutkarstvo: lutka u suvremenom kazalištu na sveučilišnom diplomskom studiju Lutkarska animacija u akademskoj 2024./2025. i 2025./2026. godini.

Nastavni kalendar za akademsku 2025./2026. godinu

Nastava na sveučilišnim prijediplomskim studijima, sveučilišnim integriranim prijediplomskim i diplomskim studijima, sveučilišnim diplomskim studijima te stručnim prijediplomskim studijima i stručnim diplomskim studijima koji se izvode na sveučilišnim sastavnicama Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku u akademskoj 2025./2026. godini započinje 1. listopada 2025. godine. Sveta misa u povodu početka nove akademske 2025./2026. godine održat će se 12. listopada 2025. godine, a sveta misa zahvalnica za kraj akademske godine održat će se 7. lipnja 2026. godine.

Sveučilišni izborni kolegiji u akademskoj 2025./2026. godini

Senat je donio Odluku o sveučilišnim izbornim kolegijima na sveučilišnim sastavnicama Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku u akademskoj 2025./2026. godini.

Imenovanje Povjerenstva za vrednovanje i izbor institucijskih istraživačkih projekata Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Na prijedlog Rektora Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Senat je donio Odluku o imenovanju Povjerenstva za vrednovanje i izbor institucijskih istraživačkih projekata Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku imenuju se: prof. dr. sc. Damir Vusić, Sveučilište Sjever (predsjednik); prof. dr. sc. Ivica Kisić, Agromski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, i prof. dr. sc. Mato Brautović, Sveučilište u Dubrovniku (članovi). Imenovani predsjednik i članovi Povjerenstva sudjelovat će u postupku završnog vrednovanja i rangiranja projekata te obradi mogućih prigovora. Aktivnost članova Povjerenstva traje do donošenja prijedloga konačne liste projekata.

Davanje suglasnosti na ustroj i izvedbu programa cjeloživotnog učenja pod nazivom "Usklađenost poslovanja (Compliance) - primjena i praksa u poslovnim subjektima" na Ekonomskom fakultetu u Osijeku

Na temelju dostavljene dokumentacije i prihvaćanjem Izvješća Povjerenstva Se-

nata za programe cjeloživotnog učenja o provedbi postupka provjere ispunjenosti uvjeta za izvođenje programa cjeloživotnog učenja pod nazivom "Usklađenost poslovanja (Compliance) - primjena i praksa u poslovnim subjektima", Senat Sveučilišta u Osijeku dao je suglasnost na ustroj i izvedbu navedenog programa cjeloživotnog učenja na Ekonomskom fakultetu u Osijeku.

Sveučilišno izdavaštvo

Povjerenstvo za izdavačku djelatnost razmatralo je prijedlog za izdavanje sveučilišnog udžbenika te je utvrdilo da su ispunjeni svi uvjeti prema Pravilniku o izdavačkoj djelatnosti Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Na prijedlog Povjerenstva, Senat je donio odluku o izdavanju suglasnosti za izdavanje sveučilišnog udžbenika pod nazivom "Medicinska mikrobiologija - odabrana poglavlja za studente zdravstvenih studija" autora i urednika izv. prof. dr. sc. Vanje Kaliterna i prof. dr. sc. Domagoja Drenjančevića. Također, Povjerenstvo za izdavačku djelatnost razmatralo je prijedlog za izdavanje sveučilišne znanstvene monografije te je utvrdilo da su ispunjeni svi uvjeti prema Pravilniku o izdavačkoj djelatnosti Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Na prijedlog Povjerenstva, Senat je donio odluku o izdavanju suglasnosti za izdavanje sveučilišne znanstvene monografije pod nazivom "The Promise of Aging: Multidisciplinary Perspective" urednika prof. dr. sc. Ivane Barković Bojanić i prof. dr. sc. Aleksandra Ercega.

10. sjednica Senata Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku u akademskoj 2024./2025. održana 18. srpnja 2025.

Potvrda statusa gostujućeg nastavnika Sanje Stojanović na Fakultetu za dentalnu medicinu i zdravstvo

Na temelju dostavljene dokumentacije o provedenom postupku provjere ispunjavanja uvjeta statusa međunarodno priznatog profesora, Odluke Fakultetskog vijeća Fakulteta za dentalnu medicinu i zdravstvo Osijek i pozitivnog Izvješća Stručnog povjerenstva, Senat je donio Odluku o potvrdi statusa gostujućeg nastavnika Sanje Stojanović. Sanji Stojanović, državljanki Republike Srbije, uglednoj inozemnoj profesorici u rang u rang redovite profesorice, povjerala se izvođenje nastave na kolegijima: Fiziologija respiracijskog i kardiovaskularnog sustava i Klinička patofiziologija i propedeutika na sveučilišnom specijalističkom studiju Kardiopulmonalna rehabilitacija u Orahovici na Fakultetu za dentalnu medicinu i zdravstvo u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.

Potvrda statusa gostujućeg nastavnika dr. Dine Mehmedbegović-Smith na Fakultetu za odgojne i obrazovne znanosti

Na temelju dostavljene dokumentacije o provedenom postupku provjere ispunjavanja uvjeta statusa međunarodno priznatog profesora, Odluke Fakultetskog vijeća Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti u Osijeku i pozitivnog Izvješća Stručnog povjerenstva, Senat je donio Odluku o potvrdi statusa gostujućeg nastavnika Dine Mehmedbegović-Smith. Dini Mehmedbegović-Smith, dr-

žavljanke Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske, uglednoj inozemnoj profesorici u rang u rang izvanredne profesorice University College London, UCI Institute of Education (IOE Faculty of Education and Society) povjerala se izvođenje nastave na kolegiju Interkulturalni odgoj u ranom predškolskom odgoju i obrazovanju na sveučilišnom diplomskom studiju Rani i predškolski odgoj i obrazovanje na Fakultetu za odgojne i obrazovne znanosti u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.

Davanje suglasnosti za izvođenje turnusne nastave u akademskoj 2025./2026. godini

Na temelju Odluke Fakultetskog vijeća Pravnog fakulteta Osijek, Senat Sveučilišta daje suglasnost Pravnom fakultetu Osijek za izvođenje turnusne nastave u cilju bolje i kvalitetnije organizacije nastave te kontinuiranog praćenja predavanja vanjskih i inozemnih suradnika na sveučilišnom prijediplomskom studiju Socijalni rad, sveučilišnom diplomskom studiju Socijalni rad i V. godini sveučilišnog integriranog prijediplomskog i diplomskog studija Pravo. Također, na temelju Odluke Akademijškog vijeća, Senat Sveučilišta daje suglasnost Akademiji za umjetnost i kulturu za izvođenje turnusne nastave na sveučilišnim prijediplomskim i sveučilišnim diplomskim studijima na Odsjeku za kazališnu umjetnost, Odsjeku za glazbenu umjetnost, Odsjeku za instrumentalne studije i kompoziciju s teorijom glazbe, Odsjeku za kulturu, medije i menadžment zbog organizacijskih i tehničkih uvjeta te specifično-

sti i zahtjevnosti pojedinih studijskih programa.

Sveučilišno izdavaštvo

Povjerenstvo za izdavačku djelatnost razmatralo je prijedlog za izdavanje sveučilišnog udžbenika te je utvrdilo da su ispunjeni svi uvjeti prema Pravilniku o izdavačkoj djelatnosti Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Na prijedlog Povjerenstva, Senat je donio odluku o izdavanju suglasnosti za izdavanje sveučilišnog udžbenika pod nazivom "Matematički aspekti izbornih sustava", autora izv. prof. dr. sc. Tomislava Maroševića.

Povjerenstvo za izdavačku djelatnost razmatralo je prijedlog za izdavanje sveučilišnog priručnika te je utvrdilo da su ispunjeni svi uvjeti prema Pravilniku o izdavačkoj djelatnosti Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Na prijedlog Povjerenstva, Senat je donio odluku o izdavanju suglasnosti za izdavanje sveučilišnog priručnika pod nazivom "Pri-ručnik za vježbe iz Osnova farmaceut-ske tehnologije", autorica prof. dr. sc. Stele Jokić i Eme Pavičić, mag. pharm. Povjerenstvo za izdavačku djelatnost razmatralo je prijedlog za izdavanje znanstvene monografije te je utvrdilo da su ispunjeni svi uvjeti prema Pravilniku o izdavačkoj djelatnosti Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Na prijedlog Povjerenstva, Senat je donio odluku o izdavanju suglasnosti za izdavanje znanstvene monografije pod nazivom "Procesualne i strukturalne dimenzije kvalitete odgoja i obrazovanja u kulturi odgojno-obrazovne ustanove" urednika doc. dr. sc. Antonije Huljev, doc. dr. sc. Željka Račkog i dr. sc. Anice

Bilić, znanstvene savjetnice u trajnom izboru.

Povjerenstvo za izdavačku djelatnost razmatralo je prijedlog za izdavanje sveučilišne brošure te je utvrdilo da su ispunjeni svi uvjeti prema Pravilniku o izdavačkoj djelatnosti Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Na prijedlog Povjerenstva, Senat je donio odluku o izdavanju suglasnosti za izdavanje sveučilišne brošure pod nazivom "Mali medijski istraživači" autorice doc. dr. sc. Darije Kuharić.

Suorganizacija međunarodnog znanstvenog skupa Slavonski dijalekt u okviru kulturne i znanstvene manifestacije ŠOKAČKA RIČ 23, Bački Monoštor, 7. i 8. studenoga 2025.

Odlukom Senata Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku prihvaćena je suorganizacija međunarodnog znanstvenog skupa Slavonski dijalekt u okviru kulturne i znanstvene manifestacije ŠOKAČKA RIČ 23 koji će se održati u Bačkom Monoštoru 7. i 8. studenoga 2025. godine. Organizatori su skupa: Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti u Osijeku, Zajednica kulturno-umjetničkih djelatnosti Vukovarsko-srijemske županije, Zavod za kulturu vojvodanskih Hrvata u Subotici. Namjera je skupa okupiti znanstvenike koji će svojim radom upotpuniti dosadašnje spoznaje o slavonskom dijalektu u Republici Hrvatskoj i izvan granica Hrvatske. Središnjom će se temom, među ostalim, obuhvatiti sljedeći aspekti: očuvanost slavonskoga dijalekta u zapadnoblačkom Podunavlju, tradicijska baština zapadnoblačkoga Po-

dunavlja te šokački govori zapadnoblačkoga Podunavlja u književnosti.

Prijedlog Natječaja za upis 12. generacije pristupnika na doktorski interdisciplinarni studij Molekularne bioznanosti u akademskoj 2025./2026. godini

Na prijedlog Vijeća za interdisciplinarnu doktorsku studiju Senat je donio Odluku o raspisivanju Natječaja za upis 12. generacije pristupnika na doktorski interdisciplinarni studij Molekularne bioznanosti u akademskoj 2025./2026. godini, Sukladno Odluci Vijeća za interdisciplinarnu doktorsku studiju od 14. srpnja 2025. godine na doktorski interdisciplinarni studij Molekularne bioznanosti upisuje se ukupno dvadeset (20) studenata. Podsjetimo, doktorski interdisciplinarni studij Molekularne bioznanosti izvodi Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku u suradnji sa Sveučilištem u Dubrovniku i Institutom Rudera Boškovića u Zagrebu.

Potvrda izbora novog člana Senata, predstavnika nastavnika na znanstveno-nastavnom radnom mjestu Filozofskog fakulteta

Za novog člana Senata, predstavnika nastavnika na znanstveno-nastavnom radnom mjestu Filozofskog fakulteta, Senat potvrđuje prof. dr. sc. Krešimira Šimića, redovitog profesora i vršitelja dužnosti dekana Filozofskog fakulteta u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.

Svečano otvoren 3. Festival održivosti

Jasna HORVAT i Milica LUKIĆ

Treći Festival održivosti, tematski posvećen baštini, svečano je otvoren 16. rujna 2025. u Auli glagoljice Ekonomskog fakulteta u Osijeku. Ekonomski fakultet u Osijeku prostornim je uređenjem predvodnik promicanja održivosti što jasno naglašava u svojoj viziji i misiji koje se svakodnevno

ostvaruju u nastavnim i znanstvenim aktivnostima Fakulteta. Pokazujući da rast i razvoj ne znače nužno napredak, EFOS održivost postavlja na visoko mjesto ekonomskog djelovanja, istražujući ga u svim segmentima društvenog djelovanja. Aula glagoljice osječkoga Ekonomskog fakulteta izabrana je za svečano otvorenje Festivala jer svojim nazivom i muralima meandrirane glagoljice po-

tvrdje da je za ekonomsku znanost baština ne samo kulturni nego i gospodarski resurs. Takvim je riječima dekan Boris Crnković pozdravio predstavnike triju partnerskih sveučilišta: Sveučilišta u Splitu, Sveučilišta u Dubrovniku i Sveučilišta Sjever. Dekan Crnković upozorio je na ulogu ekonomije koja usmjerava i potiče sve društvene aktivnosti te je ocijenio da su ekonomije koje skrbe za održivost vlastitih resursa odlika

visokorazvijenih društava. U povodu otvorenja 3. Festivala održivosti, čijom je temom bila (hrvatska) baština, održana je Glagoljaška večera biskupa Strossmayera - Gagulanska slava. Riječ je o popularno-znanstvenom autorskom projektu prof. dr. sc. Milice Lukić s Filozofskoga fakulteta u Osijeku, kojim se po segmentima promovira hrvatsko glagoljštvo u svom tisućgodišnjem kontinuitetu. Ovom prilikom uzvanicima

i partnerima manifestacije (Sveučilište u Splitu, Sveučilište u Dubrovniku, Sveučilište Sjever) predstavljena je slavonska glagoljaška kultura i riječju i hranom koju su pripremili i poslužili učenici Ugostiteljsko-turističke škole u Osijeku pod vodstvom profesora Josipa Mejdančiča. U ulozi predstavljača slavonske glagoljaške povijesti i suvremenosti uz M. Lukić bila je i prof. dr. sc. Jasna Horvat, koja je pročitala svoju poemu

posvećenu glagoljici Ars Glagolitikum, uz skladbu Martina Klobučara, te opisala autorski projekt meandrirane glagoljice u prostoru osječkoga Ekonomskog fakulteta. U ulozi povijesnih svjedoka - književnika Matije Antuna Relkovića, biskupa Strossmayera, sv. Metoda, sv. Benedikta i slavonskoga gagulana - izmjenjivali su se glumci Vjekoslav Janković i Gabrijel Perić, uz glazbenu pratnju Darka Čuvidića.

Festival održivosti - Nepokretna baština

U Rektoratu Sveučilišta, u suradnji sa Sveučilištem Sjever, organizirana je u sklopu Festivala održivosti **grupa izložba fotografija, pod umjetničkim vodstvom Marija Periša**, koja tematizira kulturna dobra koja oblikuju identitet prostora i zajednice. Tako osječki spomenik Šetač postaje simbolički vodič izložbe. Predstavljeno je **dvadesetak fotografija** koje ne pro-

matraju baštinu tek kao statičan object, nego i kao aktivan čimbenik kulturne dinamike i društvene memorije. Vodeći likom Šetača, posjetitelji će ovom izložbom proći kroz prostore i epohe hrvatske kulturne povijesti. U toj šetnji, nepokretna baština i fotografija zajedno otkrivaju svoju snagu - u trajnosti, u tišini i u sposobnosti da statičnim oblikom progovore o životu, identitetu i nasljeđu zajednice.

Održana glagoljaška radionica Budi PISMO pjesmotvorac

U okviru 3. Festivala održivosti na Ekonomskom fakultetu u Osijeku održana je 17. rujna 2025. radionica oblikovanja pjesme na temu glagoljice. Na radionici su sudjelovali učenici 7. razreda Osnovne škole "Vladimir Nazor" iz Komletinaca (Vukovarsko-srijemska županija) predvođeni nastavnicom i knjižničarkom Katicom Novoselac. Na temelju kratkoga tumačenja poruka upisanih

u glagoljično pismo, njegovih simboličnih vrijednosti i tripartitnosti učenici su imali zadatak oblikovati pjesmu prema pravilima ograničenja, tj. u akrostihu koji oblikuje riječ G-L-A-G-O-LJ-I-C-A. Pjesme su potom interpretativno predstavili, a voditeljice radionice Milica Lukić, Jasna Horvat, Vera Blažević Krezić i Lana Šuster odabrale su najuspješnija ostvarenja. Za najbolje ostvarenje proglašena

je pjesma učenice Marije Andrin, koja je nagrađena romanom Az Jasne Horvat, drugonagrađena je učenica Ena Butković, a treće mjesto podijelile su učenice Irina Komšić i Majda Varžić. Sve su one nagrađene knjigom Gagulanska slava Milice Lukić. Simbolični darovi podijeljeni su svim sudionicima radionice, ujedno potomcima drevnih kompletinačkih glagoljaških predaka - gagulana.

FESTIVAL ODRŽIVOSTI NA ODJELU ZA BIOLOGIJU I NA ODJELU ZA KEMIJU

Suradnjom znanstvenika, učitelja i učenika prema ciljevima održivog razvoja

Martina VARGA

Na Odjelu za biologiju program je započeo interaktivnim predavanjem izv. prof. dr. sc. Elme Vuko s Odjela za biologiju Prirodoslovno-matematičkog fakulteta u Splitu pod naslovom "Baština zlatonam bojom brništre okupana", koje je otvorilo niz znanstveno-popularnih sadržaja. Učenici Osnovne škole "Tin Ujević" Osijek sa svojim razrednicama Tihanom Kraml Kanaet i Slavicom Šakić Matić aktivno su sudjelovali u radionicama koje su osmislili i vodili osječki biolozi u suradnji s kolegama iz drugih institucija. dr. sc. Sanja Grđan s Odjela za primijenjenu ekologiju Sveučilišta u Dubrovniku i izv. prof. dr. sc. Marijana Pečarević, prorektorica za znanost i održivost Sveučilišta u Dubrovniku održale su radionicu "Ne(vidljive) promjene u moru", dok su nastavnici i stručni suradnici Odjela za biologiju Sveučilišta u Osijeku pripremili radionice "Ba-

ština u kozmetici - Prirodna ljepota kroz tradiciju", "Voda - prirodno blago" i "Baština u novom ruhu - hidroponija kao održivi uzgoj biljaka". Kroz praktičan i interaktivan pristup učenici su istražili koje se promjene u morskim ekosustavima događaju "golom oku nevidljivo", kako tradicija pronalazi mjesto u modernoj kozmetici, zašto je voda jedno od naših najvrjednijih prirodnih blaga te na koji način hidroponija predstavlja održivi oblik poljoprivrede. Dan je zaključen natjecateljskim kvizom "Baština kroz eko-mozgalice" u kojem su učenici pokazali svoje znanje, timski duh i vedar natjecateljski žar, a uz pehar i simbolične nagrade, najvrjedniji dobitak bio je osjećaj da učenje o održivosti može biti i zabavno i inspirativno. Festival održivosti na Odjelu za biologiju ponovno je pokazao snagu suradnje i zajedničkog djelovanja - povezujući znanstvenike, učitelje i učenike u zajedničkom cilju: razvijanju svijesti o važnosti očuvanja

okoliša i doprinosu ciljevima održivog razvoja. Ove aktivnosti spojile su kolege iz Splita, Dubrovnika i Osijeka u suradnju koja je iznjedrila i nova prijateljstva, dajući tako dodatnu vrijednost Festivalu. Na Odjelu za kemiju održana je radionica posvećena tradicijskim i prirodnim metodama bojanja tkanina te izolaciji biljnih hidrolata. Prije pojave industrijskih boja, u slavonskim selima koristili su se prirodni pigmenti poput kore crvenog luka, orahove ljuske, kore hrasta, cikle, crvenog kupusa i začinske paprike. Polaznici radionice imali su priliku sami izolirati pigmente kromatografskim metodama i ekstrakcijom iz povrća i začina te ih primijeniti u bojanju tkanina. Također su se upoznali s osnovama destilacije vodenom parom kao postupkom dobivanja hidrolata iz aromatičnog i ljekovitog bilja karakterističnog za Slavoniju i Baranju, poput kamilice, mente i matičnjaka. Radionica je kroz praktične primjere povezala znanost, tradiciju i održivost.

Na KBF-u u Đakovu održane radionice koje povezuju kulturnu baštinu, kreativnost i suvremene digitalne alate

Simo ŠKOČEVIĆ

U organizaciji Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku i Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Đakovu održan je Festival održivosti, posvećen temi "Baština". Festival je okupio učenike srednjih škola iz Đakova i okolice, s ciljem da kroz praktične radionice povežu kulturnu baštinu, kreativnost i suvremene digitalne alate.

Sudionici su bili uključeni u četiri paralelne radionice. Prva radionica, "Strossmayerova vizija znanja: Baština u digitalnom dobu", održana je u Središnjoj nadbiskupijskoj i fakultetskoj knjižnici. Voditelj radionice bio je dr. sc. Ivan Zubac, a u pripremi programa sudjelovala je i Ankica Landeka, voditeljica knjižnice. Sudionici su kroz predavanje i raspravu promišljali o ulozi Josipa Jurja Strossmayera i njegovoj ostavštini, s naglaskom na važnost književne baštine u današnjem vremenu.

Na Katoličkom bogoslovnom fakultetu održana je radionica "Digitalna evangelizacija i kulturna baština - tradicija i suvremenost" pod vodstvom dr. sc. Nenada Pal-

ca. Nakon uvodnog predavanja, deset sudionika podijelilo se u tri skupine koje su osmislile digitalne objave na teme Katedrale, Đakovačkih vezova i lipicanaca. Učenici su koristili jednostavne alate poput Canve, a završne prezentacije pokazale su kako se kulturna i vjerska baština može kreativno predstaviti i približiti putem digitalnih medija.

Treća radionica, "Strossmayerov muzej - naš marketinški video", održana je u Spomen-muzeju biskupa Josipa Jurja Strossmayera. Kustosica Irena Ivkić vodila je radionicu u kojoj su polaznici, podijeljeni u timove, osmislili, snimili i montirali promotivne videozapise u trajanju od 30 do 60 sekundi koristeći mobitele i besplatne aplikacije za montažu. Cilj je bio upoznati ih s muzejskom građom te ih potaknuti da istu predstavu suvremenim vizualnim jezikom. Rezultat su bili kratki marketinški videouradci koji su Muzej prikazali kao prepoznatljiv kulturni brand.

Posljednja radionica, "Detalji sakralne baštine", održana je u đakovačkoj katedrali Sv. Petra. Voditelji Mihael Kelbas i mr. sc. Dario Hrga usmjerili su učenike na opažanje skrivenih arhitektonskih i umjet-

ničkih detalja. Poseban doprinos radionici bila je uporaba drona kojim su snimljeni dijelovi katedrale nevidljivi sa zemlje. Posebnost radionice bila je uporaba drona kojim su snimljeni dijelovi katedrale nedostupni oku promatrača sa zemlje, čime je otkrivena nova dimenzija bogatstva sakralne baštine katedrale. Festival je zaključen zajedničkim okupljanjem u dvorani biskupa Josipa Jurja Strossmayera na Katoličkom bogoslovnom fakultetu. Završnu riječ uputio je izv. prof. dr. sc. Ivica Pažin, dekan KBF-a, koji je istaknuo važnost povezivanja mladih s kulturnom i duhovnom baštinom. U ime Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku prisutnima se obratila gđa Lidija Getto, rukovoditeljica Odjela za međuinstitucijsku suradnju, kulturu i umjetnost, naglasivši vrijednost Festivala kao primjera uspješne suradnje kulturnih i obrazovnih institucija. Festival održivosti u Đakovu pokazao je da kulturna baština nije samo nasljeđe prošlosti, nego i inspiracija za budućnost, osobito kada se povezuje s novim tehnologijama i mladim generacijama koje je preuzimaju i reinterpretiraju.

JUBILARNI 15. MEĐUNARODNI ZNANSTVENO-STRUČNI SKUP HRANOM DO ZDRAVLJA

U Osijeku 17. i 18. rujna 2025. godine održan je jubilarni 15. međunarodni znanstveno-stručni skup HRANOM DO ZDRAVLJA. Skup je organizirao Prehrambeno-tehnološki fakultet Osijek sa suorganizatorima, a pod pokroviteljstvom: Ministarstva znanosti, obrazovanja i mladih Republike Hrvatske, Ministarstva zdravstva Republike Hrvatske, Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ribarstva Republike Hrvatske, Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Univerziteta u Tuzli, Hrvatske gospodarske komore, Osječko-baranjske županije i Grada Osijeka. Skup su podržali i brojni sponzori: generalni sponzor (JANAF d. d.), dva zlatna sponzora (Anton Paar d. o. o., Mettler-Toledo d. o. o.), tri srebrna sponzora (Altium International d. o. o., BLOKOM Trendafilov Ltd. i Primalab d. o. o.), dva brončana sponzora (Kefo d. o. o. i Shimadzu d. o. o.) te osam ostalih sponzora i donatora, uz 11 izlagača.

Cilj Skupa bio je tijekom dvaju dana okupiti eminentne stručnjake akademske zajednice, stručnjake industri-

je, farmaceute, liječnike i sve druge kojima su u fokusu interesa hrana i utjecaj hrane na zdravlje, u bilo kojem aspektu.

Ukupno 435 autora iz 13 zemalja (Bosna i Hercegovina, Bugarska, Danska, Francuska, Hrvatska, Indija, Italija, Poljska, Sjedinjene Američke Države, Sjeverna Makedonija, Slovenija, Srbija, Velika Britanija) kroz četiri plenarna, 11 pozvanih, 21 usmeno, četiri sponzorska i 92 posterska priopćenja, organiziranih u sekcije: Nutricionizam, Dijetetika i dijetoterapija, Funkcionalna hrana i dodaci prehrani, Zdravstvena sigurnost hrane, Analiza hrane, Proizvodnja zdravstveno sigurne i nutritivno vrijedne hrane i Zdravi stilovi života, obuhvatilo je čitav ciklus hrane - od tla, preko biljnih i animalnih sirovina do proizvodnje konvencionalne i funkcionalne hrane te dodatka prehrani, uz razmatranje smanjenja količine otpada kroz iskorištenje nusproizvoda prehrambene industrije. U sklopu skupa održan je i okrugli stol pod nazivom "Dodaci prehrani i sport - mi-

tovi i istine".

Povodom održavanja jubilarnog 15. Skupa dodijeljene su i plakete za izniman doprinos u uspostavi, afirmaciji i organizaciji međunarodnog znanstveno-stručnog skupa Hranom do zdravlja, i to prof. emer. dr. sc. Midhatu Jasiću, prof. dr. sc. Dragi Šubariću, prof. dr. sc. Jurislavu Babiću, Prehrambeno-tehnološkom fakultetu Osijek, Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku i Udruženju za nutricionizam i dijetetiku Bosne i Hercegovine te ostale povelje i zahvalnice za dugogodišnji doprinos u organizaciji međunarodnog znanstveno-stručnog skupa Hranom do zdravlja.

Sve informacije o Skupu dostupne su na mrežnoj stranici Skupa <http://www.ptfos.unios.hr/HranomDoZdravlja/>. Organizacijski odbor zahvaljuje svim sudionicima, pokroviteljima i sponzorima na potpori u organizaciji Skupa, sa željom za ponovnom suradnjom na 16. međunarodnom znanstveno-stručnom skupu HRANOM DO ZDRAVLJA.

Knjiga Gagulanska slava u povodu 3. Festivala održivosti

Milica LUKIĆ

U povodu 3. Festivala održivosti objelodanjena je znanstveno-popularna publikacija *Gagulanska slava* autorice prof. dr. sc. Milice Lukić s Filozofskoga fakulteta u Osijeku, koja u skladu s baštinskom temom Festivala promovira slavonske kulturno-identitetske temelje - glagoljašku (održivu) baštinu. Da se glagoljsko pismo od srednjega vijeka upotrebljavalo i na tlu današnje Slavonije znanstvena je činjenica,

o čemu svjedoče i primarni i sekundarni znanstveni izvori, a tomu nas je poučio i književnik na kojega se gotovo uvijek sinegdohalno pozivamo kada prizivamo doživljaj Slavonije, Matija Antun Relković. On je u svoje prosvjetiteljske deseterce upisao i fragment o srednjovjekovnom i novovjekovnom slavonskom glagoljaštvu, govoreći o knjigama i naukama poteklim iz tradicije Sv. braće Ćirila i Metoda te sv. Jeronima. Slavonsko glagoljaško novovjekovlje u nasljeđe nam je ostavilo naziv gagulani, obli-

kovan u šokačkom govoru vinokovačkoga kraja, a koji stoji u naslovu knjige. *Gagulani* su slavonski glagoljaši, svi nositelji slavonske glagolice, srednjovjekovne i novovjekovne, (novo)terminološki izrasli iz naziva za stanovnike mjesta Komletinci, kojim se od kraja 18. st. imenuje njihova posebnost u vjerskom i liturgijskom životu upotrebnom staroslavenske liturgije. Glagoljaška je kultura ne samo u Slavoniji nego i na prostoru svih hrvatskih zemalja u drugoj polovici 19. st. zaživjela novim životom

zahvaljujući biskupu đakovačkom i srijemskom J. J. Strossmayeru, iznjedrivi posljednji glagoljicom otisnuti misal 1893., koji znanost naziva po njegovu sastavljaču Dragutinu Antunu Parčiću, ali pamti po vladici Strossmayeru. Publikacija ujedinjuje znanstveni pregled s (nastavnoarhivskim) slikopisom (autorica Ivona Kolundžić), koji promovira čirilometodsku misiju biskupa Strossmayera, i uglazbljenom poemom *Ars Glagolitikum* (tekst Jasna Horvat, glazba Martin Raguž).

U Školi primijenjenih umjetnosti i dizajna predstavljen rad Odjela za umjetnost i restauraciju te Odjela za primijenjenu ekologiju

Marijana PEČAREVIĆ

Sveučilište u Dubrovniku sudjelovalo je na 3. Festivalu održivosti u Osijeku s radionicama na kojima je djeci osnovnih i srednjih škola u Osijeku predstavljen rad

Odjela za umjetnost i restauraciju te Odjela za primijenjenu ekologiju. U Školi primijenjene umjetnosti i dizajna Osijek radionicu su održali Petra Macan i Ivan Bošnjak, studenti završne godine diplomskog studija Konzervacija - restaura-

cija. Učenike su upoznali s temeljnim postupcima restauracije papira i praktičnim metodama očuvanja oštećenih dokumenata i tiskovina objašnjavajući njihovu važnost i razloge zbog kojih ih trebamo čuvati i obnavljati. Učenici su također

imali priliku čuti kako su se nekad ručno štitili i uljepšavali drveni predmeti korištenjem prirodnih polutur na bazi šelaka te zašto je važno očuvanje tradicionalnih znanja i kulturne baštine povezane s obradom drva i stanim zanatima.

PROJEKTI SVEUČILIŠTA U OSIJEKU Predstavljamo projekt Fakulteta agrobiotehničkih znanosti Osijek

Znanstvenoistraživačka djelatnost Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku odvija se kroz interne znanstvenoistraživačke projekte sastavnica Sveučilišta, projekte Ministarstva znanosti i obrazovanja, Hrvatske zaklade za znanost i druge znanstvenoistraživačke i stručne projekte na nacionalnoj i međunarodnoj razini koji se provode u okviru STEM područja znanosti (prirodne znanosti, tehničke znanosti, biomedicina i zdravstvo, biotehničke znanosti) te društveno-humanističkoga (DH) područja (društvene znanosti, humanističke znanosti) te interdisciplinarnoga područja znanosti. U prethodnim brojevima Sveučilišnog glasnika upoznali smo vas s odobrenim projektima u okviru operativnog programa „Konkurentnost i kohezija“ iz područja

istraživanja, tehnološkoga razvoja i inovacija financiranog sredstvima Europskog fonda za regionalni razvoj i Kohezijskoga fonda. Predstavili smo projekte u okviru operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali“, projekte Hrvatske zaklade za znanost, središnje institucije koja osigurava financijsku potporu temeljnim, primijenjenim i razvojnim znanstvenim istraživanjima u okviru programa: „Istraživački projekti“, „Uspostavni istraživački projekti“, projekti u okviru programa „Razvoj karijera mladih istraživača - izobrazba novih doktora znanosti“, projekte Agencije za mobilnost i programe Europske unije u okviru programa Erasmus+, najvećega programa Europske unije za obrazovanje, osposobljavanje, mlade i sport.

U ovome broju Sveučilišnog glasnika predstavljamo projekt Fakulteta agrobiotehničkih znanosti Osijek. Fakultet agrobiotehničkih znanosti sudjeluje u provedbi projekta u okviru Interreg IPA Hrvatska-Srbija HR-RS00018- Pioneering ecosystem-based microplastics contamination reduction and climate change resilience in cross-border region ECO(RE)ACT. Cilj je projekta uspostaviti znanstveno utemeljen i održiv sustav za praćenje mikroplastike u prekograničnome ruralnome prostoru te doprinijeti razvoju strategija prilagodbe klimatskim promjenama. Projekt ECO(RE)ACT omogućuje FAZOS-u jačanje znanstvene infrastrukture, međunarodne suradnje te aktivnu ulogu u zaštiti okoliša i održivome razvoju u prekograničnome prostoru.

FAZOS provodi Interreg prekogranični projekt u cilju podizanja svijesti o opasnostima mikroplastike u okolišu

Mislav ĐIDARA

- Predstavljamo projekt u okviru Interreg IPA Hrvatska-Srbija HR-RS00018- Pioneering ecosystem-based microplastics contamination reduction and climate change resilience in cross-border region ECO(RE)ACT.
- **Nositelj projekta:** Sveučilište J. J. Strossmayera u Osijeku, Fakultet agrobiotehničkih znanosti Osijek (FAZOS)
- **Partneri:** Educons univerzitet iz Sremske Kamenice i Pokrajinski zavod za zaštitu prirode (PZZP) iz Novog Sada
- **Vrijednost projekta:** 919.365,56 eura. Intenzitet potpore: 85 %.
- **Trajanje projekta:** 1. 6. 2024. godine do 31. 12. 2026. godine.
- **Voditelj projekta:** prof. dr. sc. Mislav Đidara

Vizija projekta

Projekt ECO(RE)ACT pokre-

nut je kao odgovor na sve izraženiji izazov prisutnosti mikroplastike u ekosustavima i poljoprivredi. Sitne čestice plastike, često nevidljive golim okom, mogu završiti u tlu, vodi, pa čak i u hranidbenom lancu, predstavljajući moguću opasnost za zdravlje životinja, ljudi i cjelokupan okoliš. Cilj je projekta uspostaviti **znanstveno utemeljen i održiv sustav za praćenje mikroplastike u prekograničnom ruralnom prostoru** te doprinijeti razvoju strategija prilagodbe klimatskim promjenama. Projekt povezuje visokoškolske i stručne institucije iz Hrvatske i Srbije, potičući prekograničnu razmjenu znanja i zajedničko djelovanje u zaštiti okoliša. Projekt predstavlja važan iskorak u području zaštite okoliša i održivog upravljanja prirodnim resursima.

Ključni ciljevi projekta uključuju:

izradu zajedničke strategije za praćenje i smanjenje onečišćenja mikroplastikom, te

meljene na znanstvenim podacima i konzultacijama s dionicima izradu standardiziranih protokola za uzorkovanje i analizu mikroplastike u tlu, vodi i stočnoj hrani uspostavu kontrolnih točaka u odabranim ekosustavima za dugoročno praćenje osnivanje Centra za mikroplastiku kao regionalnog središta za znanost, edukaciju i diseminaciju znanja podizanje svijesti i jačanje kapaciteta među studentima, znanstvenicima, poljoprivrednicima i donositeljima odluka.

Dosadašnji rezultati i ostvareni napredak

Nakon službenog početka u lipnju 2024., održan je uvodni sastanak u listopadu na FAZOS-u, na kojem su sudjelovali predstavnici svih triju partnerskih institucija. Formirani su projektni odbori i definirani vremenski planovi za provedbu aktivnosti. Potvrđen je akcijski plan i predstavljani su voditelji pojedinih ak-

tivnosti kao i članovi timova pojedinih institucija. U prvoj fazi projekta održana su dva sastanka za transfer znanja - prvi na Educonsu, a drugi na FAZOS-u - koja su okupila stručnjake iz područja poljoprivrede, kemije, ekologije i zaštite okoliša. Teme sastanaka obuhvatile su metodologije uzorkovanja uzoraka vode, tla, stočne hrane, ekstrakciju mikroplastike te pristupe u kreiranju politika zaštite okoliša. Posebno važan korak provedbe projekta bio je nabava i instalacija LUMOS II FT-IR mikroskopa, vrijedne znanstvene opreme kupljene u okviru projekta ECO(RE)ACT. Mikroskop je smješten u novoopremljenom laboratoriju unutar Centra za mikroplastiku na FAZOS-u, a upotrebljava se za precizno otkrivanje čestica mikroplastike u uzorcima tla, vode i stočne hrane. Opremljen FPA (Focal Plane Array) detektorom i softverima poput Purency i siMPLe, omogućuje automatiziranu, visokorezolucijsku analizu kompleksnih uzoraka. Centar za mikroplastiku -

novi regionalno središte znanosti i edukacije. Jedno od najvažnijih postignuća projekta jest uspostava dvaju centara za mikroplastiku, na FAZOS-u i Educonsu. Centar na FAZOS-u opremljen je novim laboratorijskim namještajem i spomenutim LUMOS II mikroskopom. Centar će služiti kao:

- mjesto za provedbu znanstvenih istraživanja o prisutnosti mikroplastike u okolišu
- prostor za edukaciju studenata kroz praktičan rad i radionice
- platforma za diseminaciju znanja kroz seminare, predavanja i javne događaje
- stručno savjetovanje za dionike u sektoru poljoprivrede i zaštite okoliša.

Centar će također imati važnu ulogu u pripremi znanstveno utemeljenih preporuka za politike okolišne zaštite čime će se znanstveni rad izravno povezati s praksom i razvojem strategija održivosti.

Daljnji koraci i buduće aktivnosti

U nadolazećim mjesecima započet će terensko uzorkovanje na definiranim kontrolnim točkama u Hrvatskoj i Srbiji na temelju zajednički razvijenih protokola. Istodobno, tim radi na izradi Zajedničkog protokola za analizu mikroplastike koji će uskladiti laboratorijske i terenske procedure među partnerima. Planiraju se i intenzivnije aktivnosti usmjerene prema javnosti, uključujući objavu edukacijskih materijala i radionica. Projekt ECO(RE)ACT omogućuje FAZOS-u jačanje znanstvene infrastrukture, međunarodne suradnje te aktivnu ulogu u zaštiti okoliša i održivom razvoju u prekograničnom prostoru. Sve informacije o aktivnostima, rezultatima i nadolazećim događajima dostupne su na mrežnoj stranici www.ecoreactproject.com kao i putem službenih profila na Facebooku i Instagramu (projekt_mikroplastika).

TEMA BROJA

OSVRT NA SPORTSKA NATJECANJA SVEUČILIŠTA JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU U AKADEMSKOJ GODINI 2024./2025.

Barbara RIBIĆ

SVEUČILIŠNO SPORTSKO PRVENSTVO

Tijekom akademske godine 2024./2025. Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku bilo je iznimno aktivno u području sveučilišnog sporta, organizirajući sveučilišna prvenstva u ukupno trinaest sportova u muškoj i ženskoj konkurenciji. Sudjelovalo je više od 1200 studenata, a natjecanja su održana na brojnim osječkim sportskim lokacijama.

Futsal je i ove godine izazvao veliko zanimanje. Kod studenata je natjecanje provedeno kroz dvije jakosne lige, a naslov su osvojili studenti KIFOS-a. Najbolji igrač i strijelac bio je Filip Josipović (EFOS). Kod studentica je također najbolja bila ekipa KIFOS-a, a najboljom igračicom proglašena je Ivana Deže (EFOS), dok je titulu najboljeg strijelca ponijela Gabrijele Martinović (KIFOS).

U **košarci** za studente titulu su prvaka odnijeli studenti FERIT-a, predvođeni najboljim igračem Dinom Ra-

gačem, dok je Blaž Vojedilov (KIFOS) bio najbolji strijelac turnira. Među studenticama slavile su studentice FOOZOS-a, a Helena Zvacak (FERITOS) zasluženo je ponijela obje titule - najbolje igračice i najbolje strijelkinje.

U atraktivnoj disciplini košarke 3 x 3 kod studenata slavila je ekipa FERIT-a koja je pokazala sjajnu uigranost i dominaciju na terenu.

U **odbojci**, muška ekipa FERIT-a suvereno je osvojila prvo mjesto u čijem je sastavu bio i najbolji igrač prvenstva Ivan Gudelj, dok je kod studentica uvjerljivo slavila ekipa FOOZOS-a, predvođena izvanrednom Sanjom Bročić, proglašenom najboljom igračicom.

Rukomet je među studentima obilježen pobjedom ekipe FERIT-a, dok je kod studentica najbolja bila ekipa FOOZOS-a. Najboljim igračem proglašen je Josip Brzica (FERITOS), a u ženskoj konkurenciji istaknula se Tea Strusa (FAZOS) kao najbolja strijelkinja i Mia Jozanović (FOOZOS) kao najbolja igračica.

U **odbojci na pijesku** u muškoj konkurenciji najuspješnija je bila ekipa Šoš - Lemajić,

dok su kod studentica slavile Inga Rukovanjski i Sara Đurišić. Atraktivni mečevi na pijesku donijeli su dodatnu dinamiku prvenstvu.

Badminton je okupio zavidan broj natjecatelja. Kod studenata je najbolji bio Dorian Bogati (GRAFOS), dok je kod studentica titulu odnijela Anja Matovina (PRIMOS) iza koje su ostale Laura Horvat (FFOS) i Mateja Novokmet (PRAVOS).

U **stolnom tenisu** natjecanja su održana pojedinačno i ekipno. Kod studenata je pojedinačno slavio Luka Jemrić, a ekipno ekipa KIFOS-a. Kod studentica su dominirale natjecateljice FFOS-a: Maria Vidaković i Ana Jerković.

Biljar je okupio jedanaest studenata, a najuspješniji je bio Mihael Lacković, dok su drugo i treće mjesto osvojili Borna Vukoje i Domagoj Šutalo.

U **pikadu** je kod studentica slavila Lucija Oršolić, dok je kod studenata najprecizniji bio Jakov Vidaković.

Šah je i ove godine privukao velik broj sudionika. Među 34 studenata najuspješniji je bio Luka Jovčić, dok je kod studentica najviše pokazala Petra Vidović.

U **tenisu** su pobjednici u pojedinačnim natjecanjima bili Bruno Balić (KIFOS) među studentima i Nevena Jovčić (FOOZOS) među studenticama koja je ujedno bila dominantna na terenu tijekom cijelog prvenstva.

Plivanje je obuhvatilo više disciplina. U muškoj konkurenciji istaknuo se Josip Kovačević (FDMZOS), dok je u ženskoj konkurenciji Klara Božičević (KIFOS) briljirala s više medalja u različitim stilovima.

SVEUČILIŠNO SPORTSKO PRVENSTVO REPUBLIKE HRVATSKE - UNISPORT

Na **UNISPORT FINALS prvenstvu Republike Hrvatske**, održanom u Poreču u razdoblju od 29. svibnja do 1. lipnja 2025. godine, osječko je sveučilište ostvarilo odličan uspjeh osvojivši 3. mjesto u ukupnom poretku. Izdajamo:

zlato u E-sportu (CS2)
srebra u odbojci (m/ž), nogometu (m/ž), odbojci na pijesku (ž) i čak četiri e-sport discipline (Valorant, Rocket League, EA FC 25)
bronce u badmintonu (ž),

tenisu (m/ž), rukometu (m) i stolnom tenisu (ž).

U sklopu posebnih državnih prvenstava Sveučilište u Osijeku natjecalo se i u plivanju, vaterpolu, taekwondou, karateu, judu, atletici, hrvanju i hrvanju na pijesku.

U **vaterpolu i plivanju** Sveučilište J. J. Strossmayera u Osijeku zauzelo je 3. mjesto u ukupnom poretku, dok je u taekwondou Patrik Grčić osvojio zlato u kategoriji +87 kg. U karateu Lina Sutić i Lucija Novak osvojile su brončanu i srebrnu medalju, a u judu broncu su izborili Adrijan Hranjec i Lara Vuksanić.

Na **atletskom prvenstvu** studentice su zauzele 2. mjesto, a studenti 3. mjesto u ukupnom poretku. Posebno se istaknuo Lovro Nedeljković pobjedom na 1500 m, dok su Leonarda Patača i David Kurtek briljirali u skoku uvis.

U **hrvanju** su Mate Šarabok i Stjepan Neubauer odnijeli zlatne medalje u svojim kategorijama, dok je Sveučilište u ukupnom poretku zauzelo 2. mjesto i na hrvачkom i na hrvanju na pijesku.

Zaključno, akademska godina 2024./2025. ostat će zapamćena kao jedna od

uspješnijih godina sporta Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Zahvaljujući izvrsnim rezultatima, predanom radu i sportskom duhu studenata i organizatora, Osijek je još jednom potvrdio svoju ulogu snažnog sportskog središta na hrvatskoj akademskoj karti. S obzirom na široku uključenost, snažnu konkurenciju i uspjehe na nacionalnoj razini, sport na Sveučilištu nastavlja rasti ne samo kao oblik rekreacije već i kao snažna poveznica akademskog zajedništva, timskog duha i izvrsnosti.

Pozivamo sve sadašnje i buduće studente da se i u sljedećoj akademskoj godini aktivno uključe u sveučilišni sport, razvijaju svoje talente, grade prijateljstva i ponosno predstavljaju svoje fakultete i Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.

Pred nama je nova sezona izazova, mogućnosti i sportskih trenutaka koji se pamte - neka bude još snažnija, brojnija i uspješnija. Jer sport nije samo natjecanje - to je zajedništvo, karakter i strast koji nas pokreću.

KINEZIOLOŠKI FAKULTET OSIJEK - IZVRSNOM SURADNJOJ DO IZVRSNIH REZULTATA

Lana ŠUSTER, Danijela KUNA

Kineziološki fakultet Osijek, na temelju novopotpisanog sporazuma između Kineziološkog fakulteta s Nogometnim klubom Osijek, započeo je sveobuhvatnu suradnju usmjerenu na primjenu suvremenih znanstvenih i stručnih metoda u vrhunskom sportu. Suradnja uključuje i područja sportske dijagnostike, biomehanike, praćenja opterećenja, prevencije ozljeda te edukacije, a dodatna vrijednost suradnje vidljiva je u aktivnom uključivanju studenata Kineziološkog fakulteta Osijek koji kroz praktičan rad stječu

dragocjeno iskustvo i znanja u stvarnom sportskom okruženju. Centar za znanstvena istraživanja i dijagnostiku Kineziološkog fakulteta Osijek proveo je opsežnu dijagnostiku nogometaša NK Osijeka, a dijagnostički postupci temeljili su se na primjeni najmodernije tehnologije i instrumentata, uključujući sustave za analizu pokreta, mjerenje eksplozivne snage, agilnosti, jakosti i izdržljivosti, uz biomehaničke analize kretanja. Svi podatci prikupljeni tijekom testiranja temeljito su analizirani te su izrađeni individualizirani izvještaji koji služe kao osnova za daljnje planiranje i optimizaciju trenažnog procesa.

U dijagnostičkom procesu sudjelovali su doc. dr. sc. Petar Sušnjara, doc. dr. sc. Ivan Perić, doc. dr. sc. Hrvoje Ajman, Matej Išasegi, mag. cin., izv. prof. dr. sc. Danijela Kuna te studenti Livijo Đordan, Filip Likar, Luka Oliš i Karlo Ulm. Ta suradnja predstavlja primjer izvrsne prakse u povezivanju akademske zajednice i profesionalnog sporta u cilju unaprjeđenja sportskih rezultata i očuvanja zdravlja sportaša. Također, u suradnji sa Studiom "Eccentric" održana je i praktična radionica u sklopu kolegija Kineziološka analiza u fitnessu. Pod krovom temom Funkcionalni trening treneri Igor Dačić i Matko

Sabljo studentima druge godine sveučilišnog prijediplomskog studija održali su trening gdje su se izvodile osnovne vježbe funkcionalnog treninga te se uputilo na način njegove provedbe. Cilj radionice bio je povezati teorijska znanja s praktičnim iskustvom u radu s rekreativcima. Studenti su pokazali veliko zanimanje i aktivno sudjelovali u svim dijelovima radionice.

U srpnju je na Kineziološkom fakultetu potpisan sporazum o suradnji s Fakultetom za tjelesni odgoj i sport Sveučilišta za zdravlje i sportske znanosti u Wrocławu (Faculty of Physical Education and Sport, Wrocław University of Health and

Sport Sciences). Sporazum su potpisali v. d. dekana izv. prof. dr. sc. Zvonimir Tomac i prof. dr. sc. Marta Wieczorek, dekanica Fakulteta za tjelesni odgoj i sport Sveučilišta za zdravlje i sportske znanosti u Wrocławu. Tim sporazumom otvara se mogućnost zajedničkog sudjelovanja u nacionalnim i međunarodnim projektima i programima financiranja, mobilnosti istraživača i studenata, razmjene opreme, znanstvene literature i stručnih znanja koju su dogovorili i prodekanica za znanost i međunarodnu suradnju izv. prof. dr. sc. Danijela Kuna, prodekan za financije i organizaciju poslovanja doc. dr. sc.

Hrvoje Ajman te Andrea Maksimović, mag. philol. angl. et mag. paed., suradnica za međunarodnu i međuinstitucijsku suradnju. Suradnjom su predviđene zajedničke znanstvene publikacije i izdavačka djelatnost, razmjena nastavnih planova i programa, unaprjeđenje nastavnih metoda, organizacija stručnih usavršavanja, radionica, razmjena iskustava te drugih aktivnosti od zajedničkog interesa. Prof. dr. sc. Marta Wieczorek posjetila je i knjižnicu Kineziološkoga fakulteta u cilju razmjene vrijednih budućih izdanja koja će studentima i nastavnicima koristiti u daljnjem znanstvenoistraživačkom radu.

SPORTSKI USPJESI STUDENATA FAKULTETA ZA ODGOJNE I OBRAZOVNE ZNANOSTI U OSIJEKU

Jurica LOVRINČEVIĆ

Na nedavno završenim sportskim prvenstvima akademske 2024./2025. godine na Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, na kojem su sudjelovale sve sastavnice Sveučilišta, studenti FOOZOS-a su ponovno ostvarili zapažene rezultate. Iako ne postoji službena rang-ljestvica uspješnosti u studentskom sportu, razvidno je da je FOOZOS u samom vrhu po sportskim rezultatima. Uspjeh je polučen radom Katedre za kineziologiju, a posebno neposrednim radom voditelja i trenera Jurice Lovrinčevića, višeg predavača, i Mateja Zrne, stručnog suradnika.

PLIVANJE

Borna Doljanin osvojio je broncu na 50 metara slobodno.

STOLNI TENIS

Ema Čmelak osvojila je broncu u pojedinačnoj konkurenciji. Ema Čmelak i Sara Gorjanac osvojile su srebro u ekipnoj konkurenciji.

BILIJAR

Borna Vukoje osvojio je srebro.

3 OD 3 U EKIPNIM SPORTOVIMA

U ovoj akademskoj godini FOOZOS je prijavio svoje studentice u tri ekipna sporta koja su se igrala u sklopu Studentskog sportskog saveza (odbojka, košarka i rukomet). Naše studentice u svim sportovima pokazale su odličnu igru i momčadski duh te donijele našem Fakultetu

tri zлата. Studentice Sanja Bročić (odbojka) i Mia Jozanović (rukomet) proglašene su najboljim igračicama prvenstva.

Studentice koje su igrale odbojku jesu: Ivona Barišić, Lea Bešlić, Dora Ledinščak, Ina Kovačević, Jana Rodić, Marta Marov, Matea Miličević, Sanja Bročić i Matea Dunić.

Studentice koje su igrale košarku jesu: Veronika Štrk, Ana Blaževac, Helena Horjan, Marija Nikšić, Antonija Batinić, Antonela Krištić, Karla Turk, Klara Crnoja, Anamarija Drčić.

Studentice koje su igrale rukomet jesu: Lana Mogulić, Petra Dorušak, Mia Jozanović, Klara Crnoja, Erna Čizmazija, Laura Vukešin, Marta Krunic, Marija Bašić, Patricia Jagustin, Ivana Bubalović, Erin Pintarić, Sofija Martinčević, Valentina Vagala, Laura Abdić i Antonella Jukić.

Studentska tribina BAUK: Društvena odgovornost triju medija – televizija, radio i internet

Paula REM

U Salonu 33 Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku (Tvrdra) održana je studentska BAUK tribina na temu "Društvena odgovornost triju medija – televizija, radio i internet". U okviru kolegija Samostalni projekt 2, skupina trije studenata – Ivan Dudek, Matej Čuić i Lara Lešić – osmislila je tribinu koja se bavila usporedbom triju različitih vrsta medija. Cilj je bio raspravljati na temu društvene odgovornosti medija u doba internetskog senzacionalizma, brze dostupnosti neprovjerenih sadržaja, širenja lažnih i preuveličanih vijesti, tekstova generiranih umjetnom inteligencijom, ali i prevalencije negativnih vijesti u nacionalnom i lokalnom medijskom sustavu. Studenti Odsjeka za kulturu, medije i menadžment, pod mentorstvom doc. dr. sc. Snježane Barić-Šelmić, asistentice Iris Tomić i asistentice Paule Rem, osmislili su program u kojem su također govorili o temama koje zanimaju mlade, uspoređujući rad u trima medijima. U tribini, realiziranoj u okviru Dana medijske pismenosti, sudjelovalo je četvero gostiju: Stela Sep, rukovoditeljica HRT Centra Osijek; Marko Miladinović s Osječke TV; Vanja Hrvoje Dražić, student AUKOS-a i zaposlenik HRT Radio Osijeka; Mijo Jozić, osnivač

i novinar na portalu Sportalo. Organizacijski dio posla odradilo je troje studenata zajednički, a moderator je bio Matej Čuić. Gosti su govorili o izazovima rada u doba rastućeg senzacionalizma, ali i o radostima i užicima rada u medijima. Riječi je bilo o uzrocima širenja neprovjerenih negativnih vijesti koje je Stela Sep odredila kao posljedicu višedasetljetnog odgajanja publike u globalnom medijskom sustavu na način da se preferiraju negativni sadržaji, upućujući na činjenicu da je medijsko opismenjavanje ključan čimbenik za podizanje kritičke vijesti konzumenata medija. Marko Miladinović naglasio je važnost vještine prilagodljivosti u današnjem medijskom sustavu, napominjući kako će većina novinara kroz život mijenjati različite forme izričaja – od televizije i radija do pisanog novinarstva. Mijo Jozić istaknuo

je da umjetna inteligencija ne može posve zamijeniti pisano novinarstvo jer je čitateljima važan element emocije koju svaki novinar ulaže pri izlaganju kakvog podatka, a Vanja Hrvoje Dražić istaknuo je da radijski voditelj mora biti u doticaju sa svojom publikom i sa samim sobom, prenoseći sadržaje kakve bi i sam volio čitati. Gosti su također istaknuli da je medijskim radnicima najvažnije u potpunosti provjeriti vijesti prije iznošenja u javnost, telefonskim pozivima odgovornim institucijama i osobama – jer su masovni mediji forma kojoj ljudi najviše vjeruju u doba širenja lažnih i senzacionalističkih sadržaja digitalnim mrežama. Prisutnim posjetiteljima i studentima savjetovali su da je za rad u medijima važno istovremeno biti samopouzdan, ali i spreman priznati pogrešku – te pristupiti poslu s entuzijazmom i ljubavlju.

Godišnja produkcija Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku

Hrvoje MESIĆ

Akademija za umjetnost i kulturu u Osijeku i ove je godine tradicionalno organizirala Godišnju produkciju – središnje cjelodnevno događanje kojim se javnosti predstavljaju studentska postignuća svih šest odsjeka, ostvarena tijekom akademske godine kroz nastavni i istraživački rad. Godišnja produkcija održana je u utorak 10. lipnja 2025. na više lokacija – u sveučilišnom kampusu, Salonu 33 i Svečanoj dvorani Akademije – te je obuhvatila niz izložbenih, izvedbenih i interdisciplinarnih sadržaja.

Središnji događaj programa bilo je svečano otvorenje Godišnje izložbe u sklopu koje su dodijeljene nagrade i pohvale studentima Odsjeka za vizualnu i medijsku umjetnost. Pohvale su tako dobili Karlo Forko, Josipa Puškarić, Tin Krupilnicki, Sara Čurđinjaković i Rea Conđrić, a nagrade su osvojili Tea Đambo, Stela Brkanić, Ivona Vojvodić i Martina Jezidžić. Pohvale i nagrade studentima uručio je izv. prof. art. Zlatko Kozina, pročelnik Odsjeka za vizualnu i medijsku umjetnost.

Novitet ovogodišnje produkcije bila je i dodjela nagrada za promicanje i razvoj održivosti u umjetnosti i kulturi koje su primili izv. prof. dr. sc. Marta Borić Cvenić, doc. dr. sc. Igor Tretinjak, doc. art. Mario Matoković i asistent Vinko Vidmar. Nagrade za održivost uručila je izv. prof. dr. sc. Tatjana Iles, prodekanica za razvoj održivosti u umjetnosti i kulturi.

Nakon dodjele nagrada i pohvala, okupljenima se obratila akademkinja Helena Sablić Tomić, dekanica Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku, prigodnim pozdravnim govorom kojim je zaokružila svečani dio programa.

U programu otvorenja sudjelovali su i studenti Odsjeka za kazališnu umjetnost, Odsjeka za glazbenu umjetnost te studenti Odsjeka za instrumentalne studije i kompoziciju s teorijom glazbe doprinijevši svečanosti događanja svojim izvedbama.

Godišnja izložba predstavlja

visokokvalitetan presjek produkcije studenata Akademije. Izloženi radovi svjedoče o stvaralačkoj raznolikosti i zrelosti budućih umjetnika, obuhvaćajući širok raspon izražajnih medija – od slikarstva, crteža, grafike, kiparstva, ilustracije i stripa do fotografije, filma, videa i novih medija. Posebno mjesto zauzimaju radovi koji povezuju vizualnu i scensku umjetnost kroz kostimografiju, scenografiju te dizajn i tehnologiju lutke. U fokusu su i eksperimentalni, multimedijски i interaktivni radovi koji svjedoče o otvorenosti studenata prema suvremenim praksama i digitalnim tehnologijama. Izložba uključuje radove nastale u svim fazama studija – od početnih zadataka do kompleksnih završnih i diplomskih projekata – te prikazuje raznovrsne kreativne pristupe i u oblikovanju prostora izvedbe, i u povezivanju teorije i prakse kroz istraživački rad. Djela su rezultat individualnog izraza ili kolektivne suradnje, često ostvarene kroz interdisciplinarni dijalog između studenata različitih odsjeka i razina studija.

Uz Godišnju izložbu, produkciju su obilježili i brojni dru-

gi programi. Među njima su produkcija "Fragmenti" Odsjeka za kulturu, medije i menadžment, koprodukcija "Refleksije u izvedbi" Odsjeka za instrumentalne studije i kompoziciju s teorijom glazbe te Odsjeka za kazališnu umjetnost, kao i produkcija "Lutka-film" Odsjeka za kreativne tehnologije. Također, u Salonu 33 u Tvrdi održano je predstavljanje izdanja Akademije za 2024./2025. kao prikaz izdavačke te znanstvene i umjetničke aktivnosti nastavnika i suradnika Akademije. Godišnja produkcija 2025. još je jednom potvrdila Akademiju za umjetnost i kulturu u Osijeku kao prostor izvrsnosti, interdisciplinarnu suradnje i suvremenog obrazovanja u kulturi i umjetnosti te kao aktivnog sudionika u razvoju kulturnog života Osijeka, regije i cijelog Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera. Akademija je jedina umjetničko-nastavna i znanstveno-nastavna institucija u Hrvatskoj koja kroz različite umjetničke i znanstvene interdisciplinarne sadržaje promiče, promovira i diže ljestvicu izvrsnosti u umjetnosti i kulturi – zahvaljujući, prije svega, svojim studentima, asistentima i profesorima.

arhiVtektura – suradnja GrAFOS-a i Državnog arhiva u Osijeku

Željka JURKOVIĆ i
Danijela LOVOKOVIĆ

Ove godine obilježava se 210 godina od rođenja i 120 godina od smrti velikog biskupa, mecene i graditelja Josipa Jurja Strossmayera po kojem naše Sveučilište nosi ime. Želeći obilježiti te važne godišnjice, Državni arhiv u Osijeku tijekom 2025. godine organizirao tri izložbe na otvorenom prostoru u gradovima Strossmayerova rada i života – Đakovu, Osijeku i Zagrebu. Posljednja, četvrta izložba autora Dražena Kušena, koja je u lipnju postavljena u suradnji s Građevinskim i arhitektonskim fakultetom Osijek, bila je hommage Strossmayeru kao pokretaču i meceni izgradnje javnih, kulturnih i sakralnih zgrada, a održavala se u povodu Međunarodnog tjedna arhiva koji se u cijeloj Hrvatskoj obilježavao pod sloganom "arhiVtektura". Izložba je bila postavljena u auli Fakulteta od 9. – 30. lipnja a sadržajno i tematski bila je podi-

jeljena u četiri dijela koja čine zaokruženu cjelinu prezentiranja Strossmayerovih graditeljskih pothvata u Osijeku.

U prvom, početnom dijelu izložbe prezentirane su zgrade povezane sa Strossmayerovim rođenjem u Šamačkoj ulici – položaj rodne kuće na katastarskom planu; krštenjem u staroj gornjodravskoj crkvi – upis u matičnu knjigu krštenih; pohađanju osnovne škole (danas OŠ Svete Ane) te izgledu grada u vrijeme Strossmayerova djetinjstva i mladosti u Osijeku.

U drugom dijelu izložbe izloženi su arhivski nacrti vezani uz gradnju Dječakogv sjemeništa u Tvrdi 1898. godine koji je osnovao Strossmayer (danas Glazbena škola Franje Kuhača). Izloženi su nacrti arhitekta Josipa Vancaša te dopisi vezani uz izgradnju.

Treća dionica izložbe pokazala je vrijednu arhivsku građu nacrti i ostalih dokumenata vezanih uz izgradnju gimnazije u Tvrdi (danas srednja Ekonomska škola), prezentirani su

tlocrti, pročelja, presjeci i arhitektonski detalji autora arhitekta Hermana Bolléa iz 1881. godine.

U četvrtom, završnom dijelu izložbe prezentirana je arhivska građa vezana uz najznačajnije arhitektonsko djelo u Osijeku s kraja 19. stoljeća – župnu crkvu (danas konkatedralu) sv. Petra i Pavla čiju je izgradnju Strossmayer poticao i pomagao, a za posvetu crkve darovao je i glavni oltar. Izloženi su nacrti pročelja i presjeka crkve arhitekta Franza Langenberga iz 1894. godine, a kao zanimljivost izložen je program crkvene svečanosti u povodu posвете novoizgrađene župne crkve 1899. godine.

Svi su izložci prezentirani na izložbi iz fundusa Državnog arhiva u Osijeku.

Postavom izložbe u auli Građevinskog i arhitektonskog fakulteta Osijek, kao nove i arhitektonski nagrađivane zgrade, željelo se postići upravo ono što je Strossmayer i zagovarao: gledajući u prošlost i proučavajući vrijedne zgrade iz prošlosti, planirati i promišljati graditeljsku budućnost.

Suradnja Fakulteta i Državnog arhiva u Osijeku nastavlja se najesen organizacijom simpozija na kojem će se progovarati o Strossmayeru kao graditeljskom vizionaru, o arhitektonskim i urbanističkim natjecanjima u Osijeku koje je i on zagovarao te o urbanističkom naslijeđu koje je zaslužno za današnji izgled Osijeka.

Gostujuće predavanje na FERIT-u: Usporedba američkog i hrvatskog obrazovnog sustava

Yvonne LIERMANN-ZELJAK

U sklopu kolegija *Tehnički engleski jezik 1* na sveučilišnom prijediplomskom studiju Informacijske i telekomunikacijske tehnologije i *Engleski jezik 2* na stručnom prijediplomskom studiju Računarstva 21. svibnja 2025. godine na FERIT-u je održano gostujuće predavanje pod nazivom *Comparing U.S. and Croatian Education Systems*. Predavanje je okupilo velik broj studenata koji su željeli iz prve ruke čuti kako izgleda obrazovni sustav u Sjedinjenim Američkim Državama u usporedbi s hrvatskim. Gostujuća predavačica bila je *Mary Dimitrov, Fulbright stipendistica i novinarka iz SAD-a* s dugogodišnjim iskustvom u praćenju tema iz područja obrazovanja. To joj nije prvo gostovanje na FERIT-u. Naime, prvo predavanje pod nazivom *The job hunt: CVs, interviews and elevator pitches* također je pobudilo velik interes među

FERIT-ovim studentima. Ova se puta vratila s novom temom i dodatnim uvidima, uspoređujući američki i hrvatski obrazovni sustav. Kroz zanimljivu prezentaciju i brojne primjere iz osobnog iskustva, Mary je prikazala glavne razlike, ali i sličnosti između dvaju sustava - od osnovnoškolskog i srednjoškolskog, pa sve do visokoškolskog obrazovanja. Poseban naglasak stavljen je na strukturu kurikula, metode ocjenjivanja i nastavne pristu-

pe, ali i na studentski život općenito - od izvannastavnih aktivnosti i studentskih udruga pa sve do sustava školarina koji se uvelike razlikuje od onog u Hrvatskoj. Studente su se posebno dojmile osobne anegdote iz američkih škola i sveučilišta koje su predavanju dale autentičan i pristupačan ton. Nakon predavanja uslijedila je kratka rasprava u kojoj su studenti postavljali pitanja, komentirali razlike i dijelili vlastita iskustva iz hrvatskog obrazovnog konteksta. Razgovor se nastavio i nakon službenog dijela što je pokazatelj koliko je tema bila poticajna i relevantna. Održano predavanje još je jedan primjer kako međunarodna razmjena iskustava može obogatiti obrazovni prostor i potaknuti razmišljanje o mogućim unaprjeđenjima postojećih praksi. Događaj je bio otvoren za sve zainteresirane te se pokazao kao uspješna platforma za učenje, dijalog i međukulturno razumijevanje.

Fakultet turizma i ruralnog razvoja u Požegi i AI Centar Lipik: Stvaraju stručnjake koji spajaju tehnologiju i tradiciju

Bruno HORVAT

Suradnja **Fakulteta turizma i ruralnog razvoja u Požegi** i **Centra umjetne inteligencije Lipik** privukla je polaznike iz cijele Hrvatske, pa čak i Austrije, na edukaciju "Stručnjak za umjetnu inteligenciju". Program, vrednovan s 30 ECTS bodova, provodi se uz potporu Hrvatskog zavoda za zapošljavanje putem vaučera, nudeći hibridni model online nastave i povremenih, neizostavnih fizičkih dolazaka u Lipik.

Inovativno učenje i praktična primjena UI-ja

Posebnu pozornost polaznika privuklo je stručno predavanje "Rad s nestrukturiranim podacima" koje je održao viši predavač Igor Buzov, dipl. inf., koji ima više od 20 godina predavačkog iskustva iz akademskog sektora te posjeduje bogato iskustvo u dizajnu, izvođenju i evaluaciji različitih obrazovnih programa u učionici, ali i u online formatu. Njegovo područje interesa obuhvaća machine learning, s posebnim fokusom na data preparation i data cleaning. Predavanje je izazvalo žustre rasprave i produbilo razumijevanje obrade i primjene nestrukturiranih podataka u podatkovnoj znanosti. Ono što taj program čini zaista posebnim jesu projektni radovi polaznika, razvijeni u sklopu modula "Uvod u podatkovnu znanost". Sve se na-vedeno izučava na smjerovima

Fakulteta turizma i ruralnog razvoja u Požegi.

Od polaznika do UI stručnjaka: Inspirativna priča iz Lipika

Jedna od najinspirativnijih priča dolazi nam od Gabrijele Mijatović, polaznice petoga naraštaja programa "Programer/ka umjetne inteligencije". Nakon završetka edukacije Gabrijele je nastavila suradnju s Centrom kao štićenica, aktivno radeći na razvoju UI projekata. Danas je ponosna djelatnica Centra gdje aktivno sudjeluje u organizaciji i izvedbi nastave, vodi društvene mreže te doprinosi projektima Lipičke razvojne i turističke agencije, uključujući aktivnosti u sklopu Europskog digitalnog inovacijskog centra (EDIH). Njezina je priča svijetli primjer uspješne karijerne tranzicije i dokaz da je ulaganje u UI edukaciju put prema sigurnoj i prosperitetnoj budućnosti. U edukaciji i obilasku sudjelovali su i istaknuti predstavnici Udruge diplomiranih studenata Fakulteta turizma i ruralnog razvoja u Požegi - Alumni FTRR, među kojima su bili Zdravko Matičević, član Nadzornog odbora, te Bruno Horvat, mag.oec., predsjednik udruge.

Lipik i Požega: Stvaranje digitalne budućnosti

Suradnja Fakulteta turizma i ruralnog razvoja u Požegi i Centra umjetne inteligencije

Lipik predstavlja model kako se spajanjem znanja iz različitih područja - tehnologije, turizma i lokalnog razvoja - mogu stvoriti obrazovni programi koji ne samo da odgovaraju trenutnim potrebama tržišta rada već i aktivno potiču inovacije u cijeloj regiji. Lipik se sve više profilira kao ključno nacionalno središte za razvoj umjetne inteligencije, dok Požega snažno potvrđuje svoju ulogu u obrazovanju stručnjaka koji će oblikovati digitalnu budućnost Hrvatske. Nakon intenzivnih predavanja i ispita, polaznici su imali priliku uroniti u bogatu kulturnu i prirodnu baštinu Lipika kroz organizirani turistički obilazak. Uz stručno vodstvo, posjetili su znamenitosti poput revitaliziranih Toplica Lipik, povijesnog perivoja i Vile dobre vode - modernog interpretacijskog centra termalne baštine. Vila dobre vode, kroz suvremenu tehnologiju i multimedijske postavbe, priča inspirativnu priču o zdravlju, kulturi i tradiciji Lipika, povezujući prošlost s budućnošću na jedinstven način. Taj izvanredan spoj znanosti i turizma predstavlja važan korak prema stvaranju stručnjaka koji će razvijati pametna i održiva rješenja - ne samo u tehnologiji već i u sveobuhvatnom razvoju zajednice.

PROJEKTI STUDENTSKOG ZBORA U MANDATU 2023. - 2025. GODINE

Leonarda NAGO

Tijekom protekle dvije akademske godine Studentski zbor Filozofskog fakulteta u Osijeku bio je aktivan i angažiran u gotovo svim odsejcima studentskog života, nastojeći osigurati bogatije, kvalitetnije i povezanije iskustvo za sve studente Fakulteta. Kao predstavničko tijelo studenata, Zbor je bio prisutan u radu Fakultetskog vijeća, zastupao studentska prava te bio dostupan za sva pitanja i prijedloge svojih kolega. Aktivno je podržavao rad studentskih udruga i sudjelovao u prijemu bruća, Danima otvorenih vrata i organizaciji Tjedna karijera te Utrke za mentalno zdravlje. Studentski je zbor organizirao izlete - posjet Beogradskom sajmu knjiga, adventska putovanja u Budimpeštu te Veronu i Padovu i odlazak na Filozofijadu u Paraliju i Budvu. Filozofijada je tradicionalni regionalni susret studenata filozofskih i filoloških fakulteta koji okuplja sudionike iz Hrvatske, Srbije, Crne Gore, Bosne i Hercegovine, Sjeverne Makedonije i Bugarske, a program obuhvaća različita natjecanja kao što su debata, e-sport, futsal, košarka, kviz znanja, odbojka, pikado, stolni tenis i šah te priliku za upoznavanje i umrežavanje studenata srodnih smjerova iz spomenutih država te stvaranje novih prijateljstava među studentima našeg Fakulteta. Osim putovanja, Zbor je organizirao i studentske zabave, uključujući i sad već tra-

dicionalni DC party u sjenici Fakulteta u povodu završetka akademske godine. Sudjelovao je i na Sveučilišnom adventu te studentima Filozofskog fakulteta pripremio adventski kalendar s raznim iznenađenjima pa su tako studenti svaki dan u prosincu mogli nešto dobiti. Osim prošlogodišnjeg adventskog kalendara, ove su godine pripremili mali advent u sjenici na kojem su se u predblagdansko vrijeme svi lijepo družili. Valja istaknuti i kviz-ligu "Znam da ništa ne znam" koju su organizirali u dvjema sezonama - jedna sezona po akademskoj godini. U svakoj je sezoni održano sedam kola - jedno kolo mjesečno, osim u veljači kada je napravljena stanka za ispitne rokove. Na početku je bilo 20-ak ekipa po kolu, no taj broj nije pre-stao rasti pa su u drugoj sezoni na svakom kvizu ugostili između 30 i 35 ekipa te čak imali i listu čekanja! Božićno kolo u prosincu je uvijek donosilo predblagdansko veselje i čašćenje vjernih ekipa prigodnim nagradama, a posljednje je kolo, osim napetog kvizanja zbog bogatih nagrada, bilo pravo malo slavlje uz hranu, kolače i veselo raspoloženje. Studenti su se tako imali priliku na edukativan način odmoriti od svakodnevnog stresa studiranja te uz malo zdrave konkurencije zbližiti i provjeriti jesu li spremni za ozbiljnije kvizove. Gostovanje Krešimira Sučevića Mederala i uspješni rezultati na njegovim pitanjima pokazali su da na FFOS-u imamo prave kvizaše!

U sličnom tonu, na području akademskog i osobnog razvoja, Studentski zbor organizirao je različita edukacijska predavanja, od pisanja EU projekata do komunikacijskih vještina. Najistaknutiji projekt u tom području bio je PlanetA, a provodio se od ožujka do lipnja 2025. godine. Cilj projekta bio je podići svijest o održivosti, kružnoj ekonomiji i zaštiti okoliša kroz niz predavanja, panelraspravu, buvljak, radionice te edukacijske objave na društvenim mrežama. Projekt je započeo simboličnom sadnjom stabla likvidambara ispred sjenice Fakulteta - donacijom obitelji Fuderer - kao trajnim podsjetnikom na važnost očuvanja okoliša. U realizaciji projekta sudjelovao je Fakultet kao i niz lokalnih udruga, a PlanetA je bio i medijski iznimno popraćen. Osim brojnih projekata i aktivnosti, Zbor je preuzeo odabir studenta prodekana te operacionalizirao natječaj za prijavu čime je dodatno osnažena uloga studenata u upravljanju Fakultetom. Studentski zbor Filozofskog fakulteta u Osijeku s ponosom zaključuje dvogodišnji mandat ispunjen različitim aktivnostima, edukacijama, putovanjima i projektima. Zahvaljujući trudu članova Zbora, podršci studenata, suradnika i djelatnika Fakulteta, ostvareno je mnoštvo inicijativa koje su obogatile studentski život. Novom sazivu upućuju se iskrene čestitke i mnogo uspjeha u nastavku rada za dobrobit svih studenata.

Održana 2. međunarodna znanstvena konferencija „Globalne i lokalne perspektive pedagogije“

Dora BUKOVAC

Na Filozofskom fakultetu u Osijeku od 11. do 13. lipnja 2025. održana je 2. međunarodna znanstvena konferencija "Globalne i lokalne perspektive pedagogije". Organizatori su bili Odsjek za pedagogiju Filozofskog fakulteta u Osijeku, Odsjek za pedagogiju i andragogiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Ljubljani te Centar za znanstveni rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Vinkovcima. Konferencija je okupila više od 150 sudionika iz Hrvatske i inozemstva, uključujući sveučilišne profesore, istraživače, studente i stručnjake iz prakse. Tijekom tri dana održano je više od 120 izlaganja, među kojima su plenarna predavanja, radionice, studentske sesije i poster, a raspravljalo se o aktualnim izazovima pedagogije u globalnom i lokalnom kontekstu. Posebna pozornost posvećena je inovacijama, tehnologiji, umjetnoj inteligenciji, održivom razvoju, obrazovanju odraslih i profesionalnom učenju. U programu su sudjelovali i istaknuti međunarodni predavači poput prof. Alexan-

dera M. Sidorkina (California State University, Sacramento), koji je govorio o ulozi umjetne inteligencije u obrazovanju, te izv. prof. Klare Skubic Ermenc (Sveučilište u Ljubljani) koja je naglasila važnost razrednika u stvaranju sigurnog i podržavajućeg okruženja za učenike. Sudionici su kroz usporedne sesije izlagali radove na hrvatskom, slovenskom i engleskom jeziku, a konferenciju su obogatili i društveni sadržaji te predstavljanje novih znanstvenih knjiga. Drugoga dana plenarna izlaganja održali su prof. dr. sc. Marija Sablić i izv. prof. dr. sc. Renata Jukić, ističući važnost sinergije tradicije i inovacije u radu učitelja, te dr. Peter Kelly (University of Plymouth) koji je govorio o povezivanju istraživanja i obrazovne prakse. Treći dan konferencije obilje-

žila su plenarna predavanja prof. Marte Kowalczyk-Walędzia (Poljska) o raskoraku između znanstvenih istraživanja i prakse te prof. dr. sc. Branka Bognara (Osijek) o stručnom usavršavanju učitelja u doba tehnoloških promjena. Predstavljene su i knjige o međugeneracijskoj solidarnosti i pedagoškom pristupu starijima. Konferencija je zaključena svečanim zatvaranjem, uz naglasak na potrebu nastavka takvih susreta i jačanja suradnje u području obrazovnih znanosti. Priznata kao jedno od najvažnijih okupljanja u regiji, konferencija će svoje znanstvene radove objaviti u zborniku i posebnom broju časopisa Sodobna pedagogika, indeksiranom u WoS i Scopus bazama, čime dodatno potvrđuje svoj znanstveni doprinos.

Filozofijada 2025. godine

Paula KRZNARIĆ

Filozofijada 2025., tradicionalni regionalni susret studenata filozofskih i filoloških fakulteta, održana je od 3. do 7. svibnja u Budvi, Crna Gora. Ovogodišnje izdanje okupilo je sudionike s filozofskih i filoloških fakulteta iz Hrvatske, Srbije, Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Sjeverne Makedonije i Bugarske. Program je obuhvaćao različita natjecanja kao što su debata, e-sport, futsal, košarka, kviz znanja, odbojka, pikado, stolni tenis i šah.

S Filozofskog fakulteta u Osijeku putovala su 104 studenata te su se natjecali u svemu osim u košarci i e-sportu. U jakoj konkurenciji izborili su se za brončane medalje iz debate i ženske odbojke, a dokazali su da su studenti Filozofskog fakulteta u Osijeku talentirani i u ostalim disciplinama što pokazuje činjenica da su u šahu, pikadu, stolnom tenisu, mikso-odbojci i kvizu znanja osvojili četvrto mjesto! Osim vrijednih natjecatelja koji su se borili za svaki bod, treba istaknuti i one koji su vjerno navijali, podržavali i uvijek podizali atmosferu! Filozofijada uvijek istakne timski duh i navijanje za prijatelje, bilo to u osam ujutro ili kasno navečer, pokazujući važnost zajedništva i podrške.

Filozofijada 2025. u prekrasnoj je Budvi potvrdila svoj status važnog mjesta susreta studenata filozofskih i filoloških fakulteta. Događaj ne samo da potiče razmjenu znanja i ideja već doprinosi i stvaranju regionalne akademске zajednice temeljene na dijalogu i međusobnom poštovanju.

„SLANVIN 2025.” U KAPTOLU: Spoj akademske energije i planinarske tradicije obogatio festival slanine i vina

Deveto izdanje popularnog festivala slanine i vina „Slanvin 2025.” u Kaptolu ponovno je potvrdilo svoju poziciju kao središnjeg događaja za ljubitelje tradicije i gastronomije u Slavoniji. Ovogodišnji festival posebno je obilježila iznimna suradnja Udruge Alumni Fakulteta turizma i ruralnog razvoja (FTRR) iz Požege i Hrvatskog planinarskog društva (HPD) Sokolovac, donoseći spoj akademske zajednice i planinarskog duha u srce Slavonije. Ta jedinstvena suradnja pokazala je kako akademske institucije i ljubitelji prirode mogu zajednički doprinijeti obogaćivanju lokalnih manifestacija. Alumni FTRR nije bio samo sudionik već je aktivno sudjelovao u organizaciji i predstavljanju bogate slavonske baštine. Njihov angažman posebno je došao do izražaja na natjecanju u pripremi „slaninske ruže” gdje je Vedran Kovačević, predstavnik Udruge, osvojio posebno priznanje za najljepšu i

najfotogeničniju kreaciju, dokazujući kreativnost i posvećenost detaljima. Organizatori festivala dodijelili su zahvalnicu „VINO-KAP 2025.” Fakultetu turizma i ruralnog razvoja u Požegi za iznimnu organizacijsku podršku, ističući važnost uloge obrazovnih institucija u očuvanju i promociji kulturne baštine. Dodatan uspjeh za fakultet zabilježila je i tvrtka Vinum Academicum, povezana s FTRR-om, koja je na 18. županijskom i 9. Međužupanijskom ocjenjivanju vina osvojila impresivne tri zlatne i jednu srebrnu diplomu, potvrđujući kvalitetu i stručnost. Važan doprinos festivalu dao je i HPD Sokolovac Požega. Svojom dugogodišnjom posvećenošću prirodi i zajednici, članovi su društva, u zajedništvu s Alumni FTRR-om, utkali planinarski duh i energiju u program, osiguravajući raznolike sadržaje za sve naraštaje posjetitelja. Događaju su, uime

Udruge Alumni FTRR, nazočili Blaž Arežina, bacc. ing. agr., Zdravko Matičević, mag. oec., i predsjednik ALUMNI FTRR-a Bruno Horvat, mag. oec. Svoju podršku toj suradnji i manifestaciji pružio je i gradonačelnik Grada Požege dr. sc. Borislav Miličević što dodatno naglašava važnost takvih inicijativa za lokalnu zajednicu. Organizatori - Udruga Požeški čuvari baštine, Udruga vinogradara, vinara i voćara Vinokap Kaptol te tjednik Kronika požeško-slavonska - izrazili su veliko zadovoljstvo uspjehom događaja. „Slanina je oduvijek hranila Slavonca, bilo na polju ili u šumi. Iako se vremena mijenjaju, ljubav prema našim suhomesnatim specijalitetima ostaje. Danas slavimo slaninu i natječemo se u izradi najljepše „slaninske ruže”, specijaliteta koji se od davnina pripremao na otvorenom”, poručili su organizatori prilikom dodjele priznanja, ističući neprekinutu nit tradicije.

VRATIMO KINO POŽEGI: ALUMNI FTRR APELIRA ZA FILMSKU BUDUĆNOST GRADA

Bruno HORVAT

Udruga diplomiranih studenata Fakulteta turizma i ruralnog razvoja u Požegi ALUMNI FTRR s ponosom pokreće inicijativu za ponovno otvaranje javnog kina u Požegi. Ta inicijativa proizlazi iz duboke svijesti o kulturnoj, društvenoj i obrazovnoj važnosti kina za razvoj zajednice, osobito u kontekstu Požege kao sveučilišnog grada. Svjesni činjenice da je bilo nekoliko pokušaja i hvala vrijednih inicijativa do današnjeg dana, oni nažalost nisu naišli na plodno tlo. Požega, grad s više od stoljeća dugom filmskom tradicijom, već 26 godine nema javno kino. Prva zabilježena filmska projekcija u Požegi odigrala se 17. siječnja 1912. godine u kinu „GRAND ELEKTROBIOSKOP” kod željezničkog kolodvora. Kroz gotovo devedeset godina nanizalo se čak pet kinodvorana, a posljednja službena projekcija održana je 1. svibnja 1999. godine u Kinu Central prikazivanjem filma „Princ od Egipta”. Iako je platno utihnulo, filmski duh grada nije nestao - zahvaljujući entuzijazmu lokalnih stvaratelja, međunarodno priznatom Festivalu jednogodišnjih filmova i neumornoj aktivnosti udruge GFR Film-video Požega. Tijekom protekla dva desetljeća

čak bilo je nekoliko pokušaja da se kino vrati u Požegu, no, nažalost, nijedan nije dugoročno zaživio. Ipak, jedan projekt posebno se istaknuo kao primjer uspješne inicijative - ljetno kino na otvorenom koje je nekoliko godina organizirala udruga mladih „Puma”. Taj projekt, održavan na livadi uz Orjavu pod pokroviteljstvom Grada Požege, pokazao je da interes publike i dalje postoji, a večeri pod zvijezdama uz filmsko platno bile su pun pogodak i okupljale brojne građane svih naraštaja. Upravo zato ALUMNI FTRR smatra da je sada pravi trenutak za konkretan iskorak. Naša inicijativa nije samo poziv na povratak jednog kulturnog prostora već apel za obnovu zajedničkog identiteta, za stvaranje mjesta susreta, dijaloga i kreativnosti. Kino je više od zabave - ono je društveni standard, kulturni resurs i simbol otvorenosti jednog grada. Kina su i važni ekonomski pokretači, stvarajući lokalna radna mjesta i privlačeći posjetitelje koji troše u lokalnim poduzećima. Požega je danas jedini grad u regiji bez javnog kina, dok susjedni gradovi poput Slavonskog Broda (CineStar multiplex), Novske (Pučko otvoreno učilište Novska), Pakraca (Kulturno-prosvjetno društvo „Sloga” koje djeluje

je volonterski uz potporu Ministarstva kulture i HAVC-a) i Nove Gradiške (Pučko otvoreno učilište Matija Antun Relković) uspješno provode različite modele - od komercijalnih do javnoinstitucijskih i volonterskih. Ti primjeri pokazuju da održiva rješenja postoje i da su prilagodljiva lokalnim potrebama i resursima. ALUMNI FTRR predlaže inkluzivan i realan pristup - suradnju s Gradom Požegom, Turističkom zajednicom, kulturnim institucijama, sveučilištem i građanima. Vjerujemo da Požega ima znanje, volju i infrastrukturu da ponovno uspostavi kino kao vitalan dio svoje kulturne ponude. Naša udruga, čiji je glavni cilj obrazovanje i znanost te razvoj kompetencija i izgradnja veza Fakulteta s gospodarstvom, spremna je aktivno sudjelovati u osmišljavanju i provedbi tog projekta, koristeći se znanjima i iskustvima svojih članova iz područja turizma, kulture, menadžmenta i javne uprave. Pozivamo sve građane, udruge, institucije i medije da podrže tu inicijativu. Zajedno možemo vratiti filmsku umjetnost u srce Slavonije i učiniti Požegu gradom koji ponovno ima svoje kino - ne samo kao prostor za gledanje filmova već kao mjesto koje okuplja, inspirira i povezuje.

Aktivnosti u okviru projekta „Zajedno raSTEMo”

Darija KRSTIĆ

Projekt „Zajedno raSTEMo” promoviran je do sada u okviru ovogodišnjeg Festivala znanosti, Sajma obrazovanja i PMIDayz konferencije. Osim toga, predstavljen je i na Županijskom stručnom vijeću nastavnika kemije koje je održano u III. gimnaziji Osijek u cilju predstavljanja dosadašnjih aktivnosti, informiranja i animiranja o budućim projektnim aktivnostima te umrežavanja s drugim odgojno-obrazovnim ustanovama kako bi se u projekt uključio veći broj djece i učenika.

U okviru projektnih aktivnosti nastavlja se ciklus radionica kojom je cilj informirati, animirati, educirati i osnažiti djecu i učenike za STEM područje, a provedena je i izobrazba „Vježbe koncentracije u poučavanju” u cilju jačanja kapaciteta organizacija civilnog društva kroz suradnju sa Sveučilištem Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Fakultetom elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija, Osijek. Tijekom lipnja započeo je ciklus radionica Postani znanstvenik u gradu Osijeku koji je namijenjen mlađoj dobi, konkretnije osnovnoškolcima, kako slijedi: „Postani znanstvenik: Duga od slatkiša” - 14. lipnja 2025. godine od 9 do 10:30 sati, Poduzetnički inkubator Bios d. o. o., J. J. Strossmayera 341, Osijek, dvorana B objekta „Postani znanstvenik: Crna

mamba” - 23. lipnja 2025. godine od 12 do 13:30 sati, Trg J. Križanića 1, Osijek (Zajednica tehničke kulture grada Osijeka) „Postani znanstvenik: Slonova zubna pasta” - 24. lipnja 2025. godine od 12 do 13:30 sati, Trg J. Križanića 1, Osijek (Zajednica tehničke kulture grada Osijeka) Aktivnosti u Vukovaru uključuju provedbu sljedećih aktivnosti: STEM radionice - AI atelje - Umjetna umjetnost - 7. lipnja 2025. i 21. lipnja 2025.; 3D Kreativci - 14. lipnja 2025.; LEGOtronika - Klikni, spoji, pokreni 2.0 - 28. lipnja 2025.; održavanje radionica od 17 do 18:30 sati, YPGD; Voćarska 17, Vukovar STEM radionice - Scratch - Od bloka do skoka - 4. lipnja 2025.; Arduino avantura - 11. lipnja 2025. od 14 do 15:30 sati; OŠ Blage Zadre, M. Marulića 2, Vukovar STEM radionice - 3D Kreativci - 27. lipnja 2025. od 11 do 13 h; LEGOtronika - Klikni, spoji, pokreni 2. - 27. lipnja 2025. od 16 do 18 h, Šetnica - centar grada Vukovara javno događanje STEM sajam;

27. lipnja 2025. od 11 do 19 h; Šetnica - centar grada Vukovara Svi zainteresirani roditelji i učenici mogu prijaviti sudjelovanje putem poveznice na google forms-u: <https://forms.gle/Rih9vISCLJCrxDNKA>, putem mail-a: zajednorastemo2025@gmail.com ili osobnim dolaskom na adrese: - Udruga UZORR, Poduzetnički inkubator BIOS, J. J. Strossmayera 341, Osijek - utorkom i srijedom od 9 do 15 h. - Mirovna grupa mladih Dunav, Voćarska 17, Vukovar - radnim danom od 9 do 15 h. Cilj je projekta unaprijediti kapacitete organizacija civilnog društva na razini partnerstva za provedbu programa u području promocije STEM-a u suradnji s visokim učilištima i odgojno-obrazovnim institucijama te povećati broj aktivnosti u cilju promocije STEM-a među djecom i učenicima. Provedbom projekta osnažit će se organizacije civilnog društva i ostali dionici na razini partnerstva u području inovativnih pristupa u poučavanju, prezentaciji i promociji STEM-a te provesti aktivnosti koje će informirati, animirati, educirati i osnažiti djecu i učenike za područje STEM-a. Projekt se provodi na području Osječko-baranjske i Vukovarsko-srijemske županije. Trajanje je projekta 36 mjeseci, a ukupna je vrijednost projekta 299.491.81 €. Od tog iznosa EU sufinanciranje iznosi 254.568.04 €, a državni proračun RH sufinancira 44.923.77 €.

MEĐUNARODNA SURADNJA EFOS-a: COIL

Ivana UNUKIĆ

Tijekom ove akademske godine studenti prijediplomskog studija Ekonomije i poslovne ekonomije na Ekonomskom fakultetu u Osijeku sudjelovali su u dvjema međunarodnim virtualnim razmjenama koje su se odvijale prema COIL metodologiji (*Collaborative Online International Learning*). Aktivnosti je vodila dr. sc. Mia Cirkveni, viša predavačica na EFOS-u.

U okviru tih virtualnih razmjena EFOS-ovi studenti surađivali su s kolegama sa Sveučilišta u Parizu (Université Paris-Est Créteil, Francuska), uz mentorstvo Emilie Vilmen, te sa studentima geodezije i kartografije Silesian University of Technology iz Poljske, pod vodstvom Iwone Roczniak iz Centra za strane jezike. Kroz zajednički rad, razvijeni su konkretni projekti: poslovni plan za "Eco Home Decor": inovativne dekorativne predmete izrađene 3D printerima od održivih materijala te plan regionalnog razvoja u cilju učinkovi-

tije upotrebe resursa, zemljišta i infrastrukture, poticanja održivih gospodarskih aktivnosti i privlačenja investicija u regijama Hrvatske i Poljske. Ti projekti nisu samo ojačali svijest studenata o važnosti ciljeva održivog razvoja već su doprinijeli i razvoju njihovih interkulturalnih kompetencija, unaprijedili znanje engleskog jezika i digitalne vještine te ojačali timski duh u međunarodnom online okruženju kroz pristup temeljen na konkretnim zadacima.

Suradnja je u potpunosti u skladu sa strateškim ciljevima EFOS-a, a osim vrijednog studentskog iskustva i novih

međunarodnih kontakata, rezultirala je i znanstvenim doprinosom. Dr. sc. Mia Cirkveni i Emilie Vilmen predstavile su zajednički rad *Developing Global Competencies and Foreign Language Emotions: The Case of an ESP Virtual Exchange* na trećoj međunarodnoj konferenciji Digital Linguistics, održanoj 26. i 27. lipnja 2025. na Polytechnic University of Valencia u Španjolskoj.

EFOS nastavlja graditi mostove međunarodne suradnje potičući svoje studente na inovativnost i stjecanje globalnih kompetencija potrebnih za uspjeh u dinamičnom poslovnom svijetu.

Inovativni „Rootoos” osvojio Ecotropheliju: Studenti FTRR-a kreirali hranu budućnosti!

Bruno HORVAT

Inovacija, održivost i izvrsnost bili su u središtu 11. nacionalnog studentskog natjecanja **Ecotrophelia Hrvatska 2025.**, održanog na Prehrambeno-biotehničkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. To prestižno natjecanje, koje okuplja talentirane studente iz cijele Hrvatske, ponovno je pokazalo veliki potencijal mladih umova u oblikovanju budućnosti prehrambene industrije.

Tim InoviEativci s Fakulteta turizma i ruralnog razvoja u Požezi odnio je pobjedu, impresionirajući ocjenjivački sud svojim **revolucionarnim proizvodom** – **“Rootoos”**. Riječ je o **hrskavom povrtnom snacku** posluženom uz umak bogat vlaknima i proteinima. Ono što “Rootoos” čini iznimnim nije samo njegov okus već i duboka posvećenost održivosti. Proizvod se koristi lokalnim povrćem niže trgovačke klase koje bi inače završilo kao otpad čime se aktivno doprinosi smanjenju prehrambenog otpada i promiče kružno gospodarstvo.

Svi su proizvodi strogo ocjenjivani prema strogim kriterijima ekološke prihvatljivosti, inovativnosti, tržišnog potencijala i tehnološke izvedivosti. U Povjerenstvu su sudjelovali ugledni predstavnici Prehrambeno-biotehničkog fakulteta, Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, subjekata u poslovanju s hranom te Hrvatska gospodarska komora koja je ujedno bila i pokrovitelj natjecanja. Pobjeda tima InoviEativci nije samo priznanje njihovom trudu i kreativnosti već i ulaznica na europsku scenu. Oni će predstavljati Hrvatsku na prestižnom međunarodnom natjecanju Ecotrophelia Europe koje će se održati 7. i 8. listopada 2025. godine na međunarodnom sajmu Anuga u Kölnu.

Čestitke i poticaj Alumni udruge FTRR

Udruga Alumni “FTRR” izra-

žava iskrene čestitke pobjedničkom timu InoviEativci na izvanrednom uspjehu na natjecanju Ecotrophelia Hrvatska 2025.!

Iz Udruge ističu da su izuzetno ponosni na studente i njihov proizvod “Rootoos”. On nije samo inovativan i ukusan već savršeno odražava vrijednosti održivosti i odgovornog poslovanja koje se promiču na Fakultetu. Ta pobjeda dokaz je akademsko znanje može uspješno primijeniti u praksi, stvarajući rješenja za stvarne izazove. Udruga Alumni “FTRR” također upućuje poticaj svim studentima. Neka taj uspjeh bude inspiracija za sve buduće projekte. Pozivaju ih da i dalje razvijaju svoje ideje, budu hrabri u inovacijama

i aktivno doprinose stvaranju bolje i održivije budućnosti. Njihov trud i strast pokretačka su snaga promjena. Timu InoviEativci žele mnogo sreće i uspjeha na međunarodnom natjecanju Ecotrophelia Europe u Kölnu, uvjereni su da će Hrvatsku predstavljati u najboljem svjetlu.

Natjecanje Ecotrophelia ima ključnu ulogu u **povezivanju akademске zajednice i industrije** te u promicanju održivih rješenja u prehrambenom sektoru. Projekt su podržali važni dionici prehrambene industrije, uključujući Franck d. d., Hipp Croatia d. o. o., Ledo plus d. o. o., Nestlé Adriatic d. o. o., Zvijezda plus d. o. o. i Boogie Bakery d. o. o. čime se dodatno osnažuje veza između znanosti i gospodarstva, postavljajući temelje za buduće naraštaje inovatora.

Sudjelujte na natjecanju BUDI UZOR® 2025 i započnite svoju poduzetničku priču!

Pozivamo sve studente i srednjoškolce da se prijave na BUDI UZOR® natjecanje u pisanju poslovnog plana - jedinstvenu priliku za razvoj poduzetničkih vještina. Finale 21. izdanja natjecanja održat će se u Osijeku 14. studenog 2025., a organizatori su natjecanja TERA Tehnopolis d. o. o. i Hrvatska udruga inovatora-poduzetnika (HUIP).

BUDI UZOR® pruža mogućnost da kroz kreativnost, inovativnost i strateško razmišljanje studenti i srednjoškolci osmisle poslovni plan, steknu vrijedno iskustvo i osvoje atraktivne nagrade. U vremenu kada se poduzetničke vještine i inovativnost sve više cijene kao ključni čimbenici uspjeha, natjecanje BUDI UZOR® izvrsna je prilika za uvježbavanje tih vještina.

Kao studenti i srednjoškolci, bez obzira na to imate li već znanja o poduzetništvu ili tek želite zakoračiti u taj svijet, ovo je prilika da pokažete svoju domišljatost i dobijete stručnu podršku u oblikovanju svoje ideje. Možete se prijaviti sami ili u timu te iskoristiti edukacije Tera Teh-

nopolisa koje pomažu u pisanju poslovnog plana. Nemojte propustiti priliku da svoju ideju pretvorite u stvarnost i napravite prve korake k uspješnoj poslovnoj karijeri.

Profesori i učitelji, to natjecanje nije samo prilika za vaše studente i učenike da razviju svoje ideje i poduzetnički duh već i sjajna prilika za vas da kroz suradničku i praktičnu nastavu podržite njihove kreativne i analitičke sposobnosti. Kroz natjecanje TERA Tehnopolis pruža sveobuhvatnu podršku - od digitalnog alata za pisanje poslovnog plana (I-DARE), do edukacijskog programa koji će vam olakšati vođenje i mentorstvo učenika tijekom cijelog procesa. Vaša uloga u ovom projektu ključna je za poticanje mladih na razmišljanje o stvaranju vlastitih poslovnih prilika i razvijanje kompetencija koje će im koristiti u daljnjem obrazovanju i karijeri.

Pridružite nam se u ovom izazovu i postanite dio zajednice koja oblikuje buduće poduzetnike! Zajedno možemo stvoriti poticajno okruženje za učenje i inovaciju koje će

motivirati mlade da svoje ideje pretvore u stvarnost.

Poduzetnička akademija

U sklopu natjecanja BUDI UZOR® održat će se i Poduzetnička akademija. Riječ je o događaju u sklopu kojeg se održavaju kratka predavanja o jednoj odabranoj temi. Tema ovogodišnje poduzetničke akademije jest primjena umjetne inteligencije u svrhu održivog poslovanja. Ulaz je slobodan - pridružite nam se!

NOVO: Smotra studenata i srednjoškolaca

Ove godine nudimo novu mogućnost sudjelovanja na natjecanju BUDI UZOR® putem Smotre rezervirane za studente i srednjoškolce. Studenti i učenici će moći izložiti svoje projekte i predstaviti svoje inovacije putem štanda svim zainteresiranim posjetiteljima natjecanja.

Za dodatne informacije o natjecanju u pisanju poslovnih planova i prijavi, javite se na adresu uzor@tera.hr ili na broj telefona 031 251 000.

Studentice EFOS-a osvojile prvo mjesto na međunarodnom natjecanju Digitalnog inovacijskog inkubatora

Ivana UNUKIĆ

Studentice Ekonomskog fakulteta u Osijeku **Gabrijela Garić, Petra Grbeš, Lucija**

Jurišić i Ena Kubica osvojile su prvo mjesto u kategoriji medijske industrije na međunarodnom natjecanju u sklopu Digitalnog inovacijskog inkubatora. Pobjed-

ničko rješenje obuhvaćalo je inovativnu strategiju za Novu TV koja uključuje personalizaciju sadržaja putem umjetne inteligencije, razvoj virtualnog asistenta, primjenu interaktivnih zaslona te osmišljavanje društveno angažiranih medijskih formata. Natjecanje je održano u suradnji s vodećim kompanijama, a studentice su u njemu sudjelovale u okviru kolegija *Marketinška studija slučaja* pod mentorstvom prof. dr. sc. Marije Ham. Tim uspjehom još jednom je potvrđena važnost povezivanja akademskog znanja s praktičnim izazovima poslovnog sektora.

PSIHOLOŠKO SAVJETOVALIŠTE

Jedini put iz jest kroz

Ana KURTOVIĆ

**Najbolji izlaz
je uvijek kroz**
Robert Frost

U trenutku kad se suočimo s boli, bilo tjelesnom ili emocionalnom, naš je prvi poriv često - pobjeći. Učiniti sve što možemo da je ne osjetimo. Okrenuti glavu, zatrpati se poslom, skrolati po ekranima, posegnuti za nečim što će nam, bar na kratko, odvući pozornost. Iako se ta reakcija čini razumljivom i ljudskom, što i jest, ona nas nerijetko vodi u dublju patnju. Jer, kako to kaže jedna od temeljnih premisa terapije prihvaćanjem i posvećenošću (engl. *acceptance and commitment therapy* - ACT), pokušaji izbjegavanja unutarnjeg iskustva često stvaraju više patnje nego samo iskustvo koje pokušavamo izbjeći.

Emocije koje pokušavamo potisnuti ne nestaju. One ostaju, tiho oblikujući naše postojanje. Povlačimo se iz odnosa jer ne želimo ponovno osjetiti odbacivanje. Oklijevamo riskirati jer ne podnosimo neuspjeh. Postajemo oprezni u izražavanju jer nas je sram. Na izgled, štitimo se od boli, ali u stvarnosti zatvaramo vrata vlastitu životu. Izbjeći neka iskustva ima smisla i često je korisno. Ali, iskustva koja su prirodna, ponavljaju se i dio su života - koliko god ih izbjegavali, ona će se stalno vraćati. Tada je bolje razmisliti koliko je naše izbjegavanje funkcionalno i koja je cijena toga. Ako ono ima veću cijenu nego korist, možda je vrijeme da razmislimo o alternativom stavu, a to je da jedini istinski izlaz iz patnje nije bježanje, nego suočavanje. Jedini put iz jest - kroz.

ACT nas uči da bol ne moramo promijeniti da bismo živjeli smislen život. Umjesto da trošimo energiju na borbu protiv svojih misli i osjećaja, pozvani smo da im damo prostor - da ih prihvatimo onakvima kakve jesu, kao dio našeg ljudskog iskustva. To prihvaćanje nije pasivno trpljenje, nego aktivna odluka da budemo prisutni s onim što jest, bez izbjegavanja i kontrole. Kad to učinimo, vraćamo si mogućnost izbora - možemo se usmjeriti na ono što nam je doista važno, čak i ako pritom osjećamo nelagodu.

Ta ideja duboko rezonira s logoterapijom Viktora Frankla. Frankl, psihijatar koji je tijekom Drugog svjetskog rata preživio zatočeništvo u koncentracijskim logorima i ogromne gubitke, u svojim je djelima neumorno upućivao na to da ljudska patnja, koliko god bila bolna, može imati smisao - ako pronademo način da joj damo značenje. Frankl nije negirao bol, na protiv, on ju je prihvaćao

kao neizbježan dio ljudske egzistencije. Njegov slavni citat "Čovjeku se može oduzeti sve, osim jednoga: posljednje ljudske slobode - da izabere svoj stav prema bilo kojim okolnostima, da izabere svoj vlastiti put" oslikava stajalište da se najveća snaga čovjeka nalazi u njegovoj slobodi odabira stava i traženja smisla.

Ono što ACT i logoterapija dijele jest duboko poštovanje prema ljudskoj sposobnosti da nađe smisao unutar iskustva, a ne usprkos njemu. Smisao nije nešto što dobivamo kada stvari postanu lakše, nego nešto što gradimo kroz odnos prema vlastitom iskustvu, ugodnom i neugodnom. Umjesto da se pitamo: "Kako da se riješim ovoga osjećaja?", možemo se početi pitati: "Kako da živim s ovim, a da pritom budem vjeran onomu što mi je važno?"

U svakom trenutku imamo mogućnost izabrati. Ne možemo birati osjećaje jer oni dolaze i odlaze, često nepozvani. Ne možemo birati misli jer se one javljaju spontano. Ali možemo birati što ćemo učiniti s time što osjećamo i mislimo. Možemo birati hoćemo li im se zatvoriti ili otvoriti. Hoćemo li bježati ili ostati prisutni. Hoćemo li živjeti usko i sigurno ili hrabro i smisleno.

Frankl je, također, naglašavao da "život nikad nije nepodnošljiv zbog okolnosti, već samo zbog nedostatka smisla i svrhe". Iako ne možemo negirati da se ljudima mogu dogoditi ogromne tragedije koje imaju izrazito negativan utjecaj na njihove živote, Franklova je misao utješna jer nam govori da, čak i uz najgora iskustva, možemo izgraditi dobar i smislen život. Međutim, ta filozofija ne služi samo u najtežim životnim razdobljima, nego ju možemo i trebamo utkati u svakodnevnicu. Na svakodnevnoj razini možemo promišljati o svojim vrijednostima, donositi odluke i odabirati postupke u skladu s njima, umjesto na temelju trenutačnih osjećaja. Vrijednosti, svrha ili smisao konstante su kojima se uvijek možemo vraćati. Oni se ne mijenjaju u ovisnosti o trenutačnim okolnostima, osjećajima, iskustvima ili ciljevima. Mogu nam služiti kao sidro koje nam pomaže da ostanemo čvrsti i stabilni ili bar da održimo glavu iznad vode, kada se nademo u životnim olujama. Također, mogu nam služiti kao putokazi u kojem smjeru želimo ići ili kao mjerila idemo li u pravom smjeru. Neovisno o trenutačnim okolnostima ili postignućima, vrijednosti opstaju. Takav pogled na život pomaže da budemo ustrajni i fleksibilni, odnosno da se možemo prilagoditi, prihvatiti, ali i odustati od nečega iz pravih razloga jer nam je to vrijedno i smisleno.

Međunarodni festival slikovnice „Čuvari priča” - „Zvezdani putnici”

Festival slikovnice „Čuvari priča” 11. godinu zaredom održao se od 3. do 5. srpnja 2025. godine pod sloganom „Zvezdani putnici”, a njegovu su organizaciju, uz Gradsku i sveučilišnu knjižnicu Osijek, ove godine podržali Ministarstvo kulture i medija u RH, Austrijski kulturni forum Zagreb, Veleposlanstvo SAD-a u Hrvatskoj, Udruga za rad s mladima „Brezja”, Dječji kreativni centar Dokkica i Arheološki muzej Osijek.

Budući da se u Gradskoj i sveučilišnoj knjižnici Osijek trenutačno provode radovi u sklopu energetske obnove, prostore za provođenje radionica ustupio je Dječji kreativni centar Dokkica. Program je uključivao predstavljanje domaćih i stranih pisaca i ilustratora, čitanje priča, predstave u kazalištu sjena, kreativne i glazbene radionice koje su bile inspirirane temom svemira. Tako su u dvorištu Dokkice „mali zvezdani putnici” poletjeli u pravu svemirsku pustolovinu istražujući nepoznate svjetove. Njihova znatiželja vodila ih je prema upoznavanju planeta u Sunčevu sustavu, a kroz svijet zvijezda otkrivali su čarobne oblike zvijezda na nebeskom prostranstvu.

Prvi dan Festivala Rachel Kattstaller, ilustratorica podrijetlom iz malog tropskog El Salvadora, koja trenutačno živi u Austriji, posjetiteljima se predstavila kratkom videosnimkom u kojoj je govorila o zanimanju ilustratora i poučila nas kako nastaju njezine kreacije.

Radionica pod nazivom „S kojeg si planeta?” bila je vezana uz zvučnu slikovnicu „Planeti”, autorice Jessice Courtney-Tickle, iz koje su djeca mogla doznati više o nebeskim tijelima u Sunčevu sustavu kao i o orkestral-

noj suiti u sedam stavaka skladatelja Gustava Holsta, u kojoj je svaki planet predstavljen glazbenom pričom: Mars - donositelj rata; Venera - donositeljica mira; Merkur - krilati glasnik; Saturn - donositelj starosti; Uran - čarobnjak; Neptun - mistik i Jupiter - donositelj sreće.

S pomoću načela zornosti i upotrebom modela solarnog sustava, djeca su si mogla predočiti obilježja planeta, njihove veličine i udaljenost od Sunca. Za tu je aktivnost posebno izrađena kutija u obliku rakete unutar koje su projektorom prikazivani planeti. Na kraju radionice djeca su izrađivala maske astronauta i odabrala planet na koji žele poletjeti.

U četvrtoj kreativnoj radionici polaznici su izrađivali pomičnu raketu kojom su letjeli u svemirsku pustolovinu. Ukrašavajući noćno nebo imali su priliku naučiti što su to zvijezda, a neka od poznatijih su i nacrtali.

Tihana Ostreš, multimedijaska

umjetnica, održala je radionicu pod nazivom „Zvezdani putnik” u kojoj su polaznici pjevali, svirali, crtali i šivali. Kroz razgovor i maštanje spremali su Zvezdanog putnika na putovanje.

Željka Mezić, ilustratorica i tekstopisateljica, priredila je dvije radionice, jednu pod nazivom „Moj prijatelj izvanzemaljac” u kojoj su djeca izrađivala lik izvanzemaljca kakvog zamišljaju u svojoj mašti. Kao temelj lika koristila su djelomično zadane oblike te kombinirala kolaž s drugim likovnim tehnikama. U drugoj su radionici djeca izrađivala zvezdani dar koristeći se kombiniranim likovnom tehnikom. Likovno su interpretirala svoju želju ili poruku koju su, u obliku dara, podijelila s drugima na svojem zvezdanom putu. Na kreativnoj radionici ilustratora Dražena Jerabeka polaznici su na A3 formatima papira crtačkim tehnikama crtali portret zamišljenog zvezdanog prijatelja.

Jasmina Šijan, diplomirana glazbenica, violinistica i prof. violine, u radionici „Galaktički šapat godišnjih doba” s polaznicima je kroz igru i slušanje zvukova pretvarala prirodne zvukove u glazbu. Djeca su se upoznala s različitim instrumentima, pjevala su, učila o osnovnim glazbenim pojmovima i izrađivala vlastite glazbale od svakodnevnih predmeta koje imaju u kući, poput graha i kartonskih tuluja.

Davor Vrandečić, bacc. ing. tech. inf., održao je „Zvezdanu radio priču”, a knjižničarska savjetnica Daniela Skoković održala je radionicu „Skriveni jezik cvijeća” u kojoj su djeca otkrila simboličko značenje različitih vrsta cvijeća - kako u svakodnevnom životu, tako i u književnosti, nakon čega su izrađivala straničnike od suhog cvijeća. U drugoj radionici istoimenog naziva djeca su putovala u različita povijesna razdoblja i kulture naroda kako bi otkrili skrivenu simboliku cvijeća i dublju povezanost s izražavanjem osjećanja i ideja. Na kraju radionice polaznici su izrađivali buket za dragu osobu. Sanja Pribić, ilustratorica i dizajnerica, s djecom je nakon čitanja slikovnice „Kako je zeko izgubio uši, a koza dobila rogove” s polaznicima razgovarala o radnji i izrađivala karte za dječju igru Crni Petar s likovima iz slikovnice. Maja Marčinko, profesorica engleskog i njemačkog jezika, provela je radionicu na kojoj su djeca izrađivala Malika Tintilinića od tkanine i kartona kojemu je svako dijete dalo ime, a nakon skidanja izložbe, djeca su svoje uratke nosila kući.

Festival je završio izložbom ilustracija i instalacija pod nazivom Zvezdani putnici u prostoru Arheološkog muzeja Osijek.

